

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat,

Balev. Regele Ferdinánd 4/22.

(József Kóroczeg-ut.)

Sürgősségi: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN:

Egy évre — — 1080 Lei

Fél évre — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — 90 Lei

Erdetéseik díjazás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

A társadalom szívéhez!

A felér rém ránczudalt összes borzalmai-val. Könnyfakasztó, lélegzetelállító, dermesztő szél száguld végig az uccákon és megdöbbenteti még azokat is, akiknek meleg lakást és jó ruhát adott a Sors. Elgondolni is fájdalom, hogy mi lehet most, amikor a mínusz 15 fokra azt mondjuk, hogy „enyhült az idő”, a kiváros kis házakban, ahol keresetnélküli családok, emberek sok százai kísérik meg átzenvedni a rettenetes tél rémuralmát, amíg öreg emberek sem emlékeznek. Ha valamikor, hát most itt van az ideje, hogy megnyíljon a társadalom szíve. Most kell kivirágozni az ember szívnek, amikor vannak, akik lakásokban fagynak meg. De talán még a felnőtteknél is strapásabb sorsuk a szegény kisgyermekeknek, ezeknek az ártatlan emberpalántáknak, akiknek arcukra fagy a könny és nem tudják megérteni, miért kell nekik szenvedniük. Borzalmas napokat élnek át ezek a gyámoltalan, szerencsétlen apróságok. Nincs ruhájuk, amivel befedjék vacogó, lilá, vézna kis testüket és van olyan, akinek éhes szájában nem volt már hetek óta egy kanál meleg leves. Ezzel a rémítő állapottal szemben pedig szervezetlenül áll a társadalom segélyakciója. Szó sincs róla: vannak ugyan egyesek Aradon, amelyekben öneléldozó férfiak és nők szép emberbaráti munkát végeznek, csak hogy ez ma már nem elég. Rendkívüli időben és rendkívüli viszonyok között, rendkívüli segítő kézre van szükség.

Közel három évtizede annak, hogy hasonló, ha nem is ily nagymérvű tele volt Aradnak. Akkor megelőzve mindenkit, az *Aradi Közlöny* volt az, amely áldozatkész olvasóközönségével segítségére sietett a nyomorgóknak. Első volt lapunk az egész országban, amely megkezdte az ingyenkenyér-osztást. Egy helyiséget nyitottunk, ahol a rettentő és dermesztő hidegben megmelegedhetett és kenyéret kapott mindenki. Nem kértünk a nyomorgótól hivatalos levelet, hatósági igazolványt, nem néztük, kinek mi a nemzetisége, politikája, meggyeje. Az volt a jelszavunk, hogy egy kis melegedőhöz, egy karaj kenyérhez joga van mindenkinek. Arad társadalmi csodálatos szeretettel karolta fel az *Aradi Közlöny* akcióját, és ugyyszólván órák alatt született meg az egész nagy segítő akció. A fakeskedők tüzfárai, a malmok liszttel, a pékek kenyérral, a közönség nagy tömege pedig pénzzel adózott a nemes célra. A társaság legelőkelőbb hölgyei vették kezükbe a kiosztás munkáját és adták mindenkinek, aki kért. Felkerestük a sokgyerekes családokat, kikutattuk Arad társadalmának szegényei közül azokat a szemérmeseket, akik családi, vagy társadalmi helyzetüknél fogva resteltek jelentkezni az ingyenkenyér boltjában. Ölszámra küldöttünk fát azokba a lakásokba, ahol a családok szegény gyermekeikkel együtt védtelenül túrték a hideg korbácsütéseit.

Három évtized viharzott el azóta és most érkezett el megint a szüksége annak, hogy megmozduljon a társadalom szíve. A város által megnyitott népkonyha, amely kétségtelesen nemes intenciójú lépés a nyomor enyhítésére és minden dicséretet megérdemelt, végredményben mégis csak hivatalos akció. For-

malításokhoz kötött valami és elenyészően csekély ahhoz képest, mint aminő segítségre a mostani rettenetes időben szükség van. Harminc esztendő után a nyomor e borzalmas idején a jótékony rendkívüli munkájára van szükség. Valahogyan úgy érezzük, hogy az összes jótékony egyesületeknek egy nagy al-

kalmi egyesülésbe kellene tömörülniök, mert a megosztott munka rendszertelen és csak az egységes vezetés fejthet ki céltudatos működést. A sajtó minden erejével, munkájával, szívével és lelkevel kész szolgálója lesz annak a nagyszabású akciónak, amely a mai időkben segítségére siet a nyomorgóknak.

Most már cselekedni kell! Sok gyűlés, zés, tanácskozás, elmélkedés és habozás nélkül. Azonnal!

Csütörtökön megnyílik a telefonforgalom Budapesttel.

Az aradi postafőnökség holnapra rendbehozza a Magyarország felé vezető vonalakat. — Ezt bucaresti-i telefonosbólgy érkezik Aradra, akik francia nyelven érintkeznek majd a magyar központtal.

Roszbabb lesz egyideig az arad—temesvári összeköttetés.

(Arad, február 12.) Jelentette az *Aradi Közlöny*, hogy Románia és Magyarország között a legrövidebb időn belül megindul a telefonösszeköttetés.

A temesvári postagazgatóság rendeletet küldött az aradi postafőnökséghez, hogy a Curtici felé vezető telefonhuzalokat szerdára, február tizenharmadikára feltételül hozzák rendbe, mert csütörtökön, tizenegyedikén fog lefolyni az első beszélgetés a két szomszédos ország között. Érdeklődésükre *Bulzan* Avraam aradi postafőnök kijelentette, hogy Románia és Magyarország között kizárólag Curticion keresztül történik a beszélgetés. Arad közvetlen telefonvonalat kap Magyarországgal, tehát nem szükséges más állomás közvetítése. Valószínű, hogy a telefonösszeköttetés megindulásakor, kiegészítő erőket kap Arad, mert a kevés személyzettel dolgozó aradi telefonközpont nem lesz képes lebonyolítani az előrelátható nagy forgalmat Románia és Magyarország között. *Értesülésünk szerint már a legközelebbi*

napokban két telefonos kisasszony érkezik Aradra Bucurestiből. Ezek a hölgyek francia nyelven fognak érintkezni a magyar telefonközponttal.

Egyelőre kellemetlen hátrány is származik Aradra a két állam közötti telefon összeköttetésből. Igénybe kellett ugyanis venni két telefonvonalat, amely Aradot és Temesvárt kötötte össze és ezeket a vonalakat csupán a magyarországi beszélgetésre használják. Adáig, amíg ezeket nem pótolják, Arad és Temesvár nélkülözni fogja ezt a két vonalat. Az első telefonbeszélgetést előreláthatólag a két ország közlekedési minisztere fogja lefolytatni. A Bucuresti—Budapest telefonvonal Temesváron át fog haladni és Curticin kapcsolódik a magyar telefonhálózatba. Kolozsvár hír szerint, szintén közvetlen vonalat kap Budapesttel. A tarifa még nincs meghatározva, de bizonyos, hogy az itt érvényben lévő külföldi tarifát fogják alkalmazni. Az ötvenszázalékos sajtókedvezmény az új telefonvonalakon is érvényben lesz.

Arad és Temesvár harca a kormányzósági székhelyért. Cigareanu temesvári prefektus nyilatkozata. — Az aradiak akciója.

(Arad, február 12.) Az *Aradi Közlöny* számolt be először arról, hogy Hotoran Victor dr. képviselő vezetésével nagyarányú akció indult meg, amelynek célja, hogy a közigazgatási reformban létesített nyolc kormányzóság székhelye közül az egyik Arad legyen és ne Temesvár. Hotoran Victor dr. képviselő, aki most Bucurestiben tartózkodik, ahonnan csütörtökön vagy pénteken érkezik haza, ez ügyben is eljár a kormánynál. Az akcióval kapcsolatosan a mai temesvári lapok közlik Cigareanu Livius dr. temesvári prefektus nyilatkozatát, aki az aradi akcióra vonatkozólag a következőket mondja:

— Maga a terv, hogy a bánági kormányzóságnak székhelye Arad legyen, abszurd. Minden, de minden Temesvár mellett beszél.

Más város, mint Temesvár, ebben a tekintetben szóba sem jöhet. A kormány, amely nagyon is jól ismeri a Bánág viszonyait, a temesvári kormányzósági székhely mellett véglegesen döntött. Temesvár e tekintetben előnyben van Arad felett, hogy ezek az okok önmagukért beszélnek. Temesvár egy viruló gazdasági terület középpontjában fekszik és

földrajzilag is központja lesz az új kormányzóságnak, amennyiben egyrészt Arad, másrészt Mehedintimegyét csatolják hozzá. Azután Arad csak nyolc kilométernyire fekszik a határtól, ennyire ekszponált hely pedig semmi körülmények között sem lehet egy ilyen fontos közigazgatási hivatal székhelye. Hogy Temesvárnak az aradi propagandától mítsem kell tartania, errenézve a legjobb bizonyíték, hogy a temesvári kormányzóság részére már épületet is kiszemeltek: a kormányzóság a jelenlegi muzeum épületébe kerül, viszont a muzeumot a többi városi kulturális intézményekkel együtt áttelepítjük a Humyadi-kastélyba.

A temesvári nyilatkozat nyomán felkerestük Arad hatóságainak egyik vezetőjét, aki a következőket szögezte le:

— Szó sincs róla, hogy már véglegesen döntöttek volna a kormányzósági székhelyek ügyében.

Még a közigazgatási reformjavaslat tervezetét sem osztották ki a képviselők és szenátorok között. Véglegesnek csak akkor tekinthető, ha a törvényt megszavazták, mindaddig minden csak terv. Az akció ügyében Hotoran Victor dr. képviselő most társul Bucuresti-

ben és hazajövele után tudjuk majd meg, hogyan áll az ügy és mi az illetékes fórumok felhívása. Az a kifogás, hogy Arad közel van a határhoz, szintén nem állja meg a helyét, miután

Temesvár épen olyan közel van a jugoszláv határhoz.

Ami pedig a kormányzását részére szánt épü-

A pobedini cigánynegyed Szent Bertalan-éjszakája a bíróság előtt

Bucsu vérfürdővel. — Zenészó mellett rendeztek tömegmészárlást a pobedini földművesek a község cigánynegyedében. — Asszonyok és leányok bujtatták fel a férfiakat a véres tette. — Drámai jelenetek a főtárgyaláson.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójának távirata.) Borzalmas tömeggyilkosság ügyének tárgyalása folyik a trencsényi esküdszék előtt. A tárgyalás alatt valósággal hajmeresztő részletek kerülnek nyilvánosságra aravouatkozólag.

miképpen rendeztek Pobedin csehszlovákiai talu lakosai Szent Bertalan-éjszakát a község határában lakó cigánykolonában.

A véres eset a múlt évben történt. Pobedin lakosai ellenséges viszonyban állottak a falu határában levő, összesen 74 tagú cigánykolóniával és elhatározták, hogy valamilyen módon megszabadulnak tőlük. Az év folyamán 2500 feljelentést tettek ellenük különböző lopásokért, majd 20.000 cseh koronát ajánlottak fel arra az esetre, ha a hatóságok a cigányokat valamilyen szigetre deportálják. Kívánságuknak nem tettek eleget, mire a pobedinek elhatározták, hogy a maguk erejéből végeznek velük. Először

azokat a cigányasszonyokat, akiket a mezőn lopáson kaptak, egyszerűen agyonlőtték.

Erre a cigányok bosszúból több szalmakazlat gyújtottak fel, a gyújtogatás tettesét pedig nem lehetett megtalálni. 1927. október 1-én a faluban bucsut tartottak és ez alkalomból a lakosok elhatározták, hogy véglegesen kiirtják a cigánytelepet. Egy negyven férfből álló csapat pontban éjjelkor, jól felfegyverkezve

a cigánytelep ellen rohamot intézett és valóságos vérfürdőt rendezett. Hat cigányasszonyt, közöttük két áldott állapotban levő asszonyt, egy férfit és egy hatéves gyermeket a felismerhetetlenségig összeverték, úgyhogy a szerencsétlenek ott a helyszínen meghaltak.

A kolónia 14 tagját pedig súlyos sérülésekkel szállították a kórházba. A tömeggyilkolás után nyugodtan visszamentek a bucsura és tovább mulattak.

A nyomozás folyamán a csendőrség Brand-

leitet illeti, az nem olyan nagy dolog, mert Aradon épen úgy rendelkezésre tudjuk bocsátani az egyik középületet, mint Temesvár. A kormányzósági székhely ügyében Pop C. István kamarai elnökkel is megbeszélést folytatunk és azután indítjuk meg a kormánynál az akciót annak érdekében, hogy Arad kormányzósági székhely legyen.

stätter Alajos asztalost, Milovic Géza, Miklovics József és Manlicher Cyrill földműveseket tartóztatja le, mint a mészárlás vezetőit. Mindannyian tagadták bűnüket, azonban a vallomások mindenben alátámasztották a vádat. Tegnap reggel kezdték meg az ügy tárgyalását. A vádlottak továbbra is tagadtak, azonban felvonultatták a vérfürdő életbenmaradt áldozatait, akik borzalmas részleteket meséltek el.

Az egyik legmegrázóbb jelenet az volt, amikor a meggyilkolt hatéves gyermek anyját, Herac Katalint szembesítették Brandstättterrel, gyermeke gyilkosával, aki az anya szemébe mondta, hogy hazudik, amikor őt vádolja. Az anya szinte magánkívül kiáltotta:

— Gyilkos! Gyilkos! Te ölted meg gyermekemet. Hogyan veheted el egy anyától gyermekét? Gyilkos! Neked is vannak gyermekeid, de szived nincs!

A vádlott erre sértő kifejezést használt a ta-

Svéd ajánlat a posta ujjáépítésére.

Az ajánlat előnyösnek látszik.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kormányhoz ajánlat érkezett Svédországból távirata- és telefonvonalak építésére és általában a postai közleke-

dés berendezéseinek javítására vonatkozólag. A szakértők most ejtik meg a számításokat a svéd ajánlat fölött, amely igen előnyösnek látszik.

A román—bolgár vitás kérdések megoldása.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A legközelebbi minisztertanács foglalkozni fog a román-bolgár vitás kérdésekkel. Értésüléstink szerint Románia a függő kérdések végleges elintézése végett hajlandó igényeit 85 millióra redukálni s ennek fejében a bolgár vagyonokat a zár alól feloldani.

Ugyancsak ez a minisztertanács fogja tárgyalni Petkoff bucaresti-i bolgár követnek a kérését, hogy Románia szállítsa le a petróleum és fa kivitelű illetékét, amely cikkekből Románia nagy mennyiséget exportál Bulgáriába.

Szinésznők.

Szinésznőkről beszélt a férfitársaság és annyi eset, kaland került elő, hogy a vadászok halálra restellik magukat, ha véletlenül föltanul a diskurálásnak. Ugy éreztem, hogy alapmotívum gyanánt ez a régi francia történet szolgál az estén:

Megjelenik az ifju embernél, természetesen gavallérnál, az ördög.

— Tudom, hogy tetszik neked a primadonna, én hát most válaszutra állítalak. A tiéd lesz, de soha nem tudja meg, nem is sejtí ember a szerelmeidet. A másik föltételem: El nem éred soha, de mindenki azt beszéli, hogy a szeretőd. Most válasszál.

Az aranyifju erre gondolkodás nélkül elfogadta a második feltételt.

Mondom, ezt éreztem az egész estén, két történetet azért megmentettem, mert eltértek a sablontól. Az első

A diszkrécióról

szól, ami olyan ritka az emberi életben. Ambar azt mondta egyik barátunk:

— Férfit soha sem lehet olyan indiszkrét, mint a nő, ha valamilyen érdeke azt kívánja, hogy önmaga ellen tegyen vallomást. Bizonyos, hogy én még nem árultam el senkit, ellenben engem elégszer hoztak már kínos helyzetbe a nők.

Maga a történet ezt mondja:

— Aranyifju voltam, sokat forgolódtam színházi körökben, szerettem a színésznép társaságát. Ne gondoljatok kalandokra, én se gondoltam. De súlyos kötelességteljesítésben tettem el a napom és ha este felszabadultam, valahogyan fáztam attól a szalonélettől, ahol az Ureg Náday stílusában kellett helyet foglalni a

művelt családi asztalnál, vigyázva minden kiejtett szóra, mert lányok is vannak jelen. Ehhez fáradt voltam. Szerettem a szabadabb beszédet anélkül, hogy az obszcenitásba fajulna — egyszerűen azt is láthatjátok, hogy a történet régi, nem mai. Színésznővel pedig sosem barátkoztam, megóvott ettől a kényes lzlésem. Annyi vagyonom nem volt, hogy valakit lekössek magamhoz, viszont mellékfigurára nem tudtam lenni.

— Kérlek, mondta néha egyik-másik becsületes teremtes, ne érintkezzünk sokat, mert ebből baj lesz. Rokonszenves vagy, kedves, beléd találok szeretni és akkor tönkre megyek.

Én is így gondolkoztam, megelégedtem hát a barátkozással, amelyet apró figyelmeségeken túl nem terhel kötelezettség.

Abban az időben az egyik kis énekesnő nagy baleset érte, az isteni gondviselés nem várta be, hogy törvényes frigyét kössön valakivel és megajándékozta egy apró leánnyal. Haza is ment még kellő időben a szüleihez, úgy tért vissza irgalmatlanul lesóványodva, karikás szemekkel, szomorúan. A gyerek ugyanis meghalt és a gyanuba fogott bonviván azóta a szende körül lebzsel.

Tudta az esetet mindenki, néha — óvatosan — ő is ejtett róla szót, én vigasztaltam a legjobban.

— Maga még gyerek s úgy elsimul az egész élete, mintha semmi baj sem érte volna.

Legyintett a kezével és elszirta magát, hogy örökké rajta marad a bélyeg. Az új szezonban nem is tért vissza, elszerződött az ország másik végébe, ahol nem ismerte senki s ahol csakugyan új életet élhet. Jöttek helyébe új énekesnők, az élet haladt a maga medré-

ben, a cinikusok vállat vontak

— Intenem, a színész a contóbból él. A legtöbb színész-gyerek maga is előleg.

Estendők teltek el, mikor az utam egy erdélyi városba vitt. Persze, mit csináljak estére — színház van. Sőt régi cimborák a direktor, aki a nyakamba esik.

— Pajtás, ugy élünk ebben a városban, mintha mindenki a testvérünk volna. Ma ünnepejük a tenorista harmincéves jubileumát, nagy muri lesz. Ott kell lenned.

Nagyon szívesen. Hatalmas társaságba jutottam, ismerősök is akadtak, amikor csak érzem, hogy rám mered egy égő szempár. A mi régi kis énekesnőnké volt. Boldogan karolt egy urifiuba, a völégényébe, de mikor meglátott engem, elsápadt. Egy ember, aki ismeri a multját, a megszügyenyülését, mi lesz ebből, ha elszólom magamat!

— Hát nem lett semmi. Ismerkedvén az ismeretlenekkel, eljutottam hozzá is és bemutakoztam, mintha most látnám először.

Élő ember még nem szorította meg olyan melegen a kezemet, mint az a szegény leány. Lassankint visszatért az arcába is a vér, mosolygó volt, kedves, temperamentumos. Az asztal körül egy ültünk, hogy jól láthattam. Egyszer rám emelte a poharát, fátyolos, meghatott volt a tekintete. Tisztán kiolvastam belőle a szót:

— Köszönöm!

Az alteregő,

vagy valami más ilyenféle címet adhatnám a másik történetnek, amelyet azon az estén hallástam ki a tömegből. Ugyanaz volt az elheszélő, csendes, idősebb ember, tul a szenvedélyeken s az oktalan rajongásokon.

— Két része van a történetnek, habár

Mára megenyhült a szibériai hideg Aradon.

A havazás következtében valamivel türhetőbb lett az időjárás. — A város nagy részén ma is be vannak fagyva a víz- és gázvezetékek. — Több száz embernek fagyott meg a füle Aradon az utóbbi napokban. — A vízellátás körüli zavarok.

(Arad, február 12.) A csontig fagyasztó hideg után, a mai nap némi enyhülést hozott. Már a tegnapi esti órákban elkezdődött a havazás és a hőmérő higánya mínusz husz fokról tíz fokra emelkedett. Az éjszaka is biztatók voltak a kilátások. A szél elállt és éjfél tájban már csak nyolc fok volt a hideg. De az idő enyhülésére való remény hamarosan szétfoszlott.

Este nyolc óra tájban már ismét tizen-nyolc fokra süllyedt a hőmérő és a dermedt hideg miatt, valósággal kihalt a város. A havazás még tartott, de az erős szél, mintha milliónyi jégszemeket dobált volna az ember arcába, ami szinte mérhetetlen kínokat okozott azoknak, akiket a szükség az utcára kényszerített.

A három napig tartó hideg katasztrófális hatása, a mai némi enyhülés dacára sem csökkent.

A város nagyrészen még ma is be vannak fagyva a víz- és gázvezetékek.

Ami rendkívül sok szenvedést okoz a város lakosságának. Az utcákon nagy vedrekkel és tábasokkal siető embereket lehet látni, akik valósággal koldulni mennek vízért, egyik háztól a másikba. A tej ma reggel megfagyva érkezett csaknem minden háztartásba és az élelmiszerpiac ma is néptelen volt. Természetesen, az élelmiszerárakok kihasználják a hideg konjunkturáját és egyik napról a másikra negyven százalékkal emelik az árakat. A Maros teljes egészében be van fagyva. Mindenütt hóval borított jégpáncél fedi a szélesre áradt folyót.

A husz fokon felüli hidegnek legmegdöbbentőbb következménye az, hogy

a három nap alatt, amíg a nagy hideg tartott, legalább ötszáz embernek fagyott meg a füle Aradon.

Egyik aradi nagyobb gyárvállalat munkásai között negyvenöt fűlfagyás történt. A munkáshoztató pénztár betegeinek nagyrésze fagyás miatt veszi igénybe az orvosi segítséget. Néhány láb- és kéz fagyás is történt a három nap alatt. A kereskedőkre nézve szintén katasztrófális a hideg. Az emberek nem mernek

nem ugyanazok a szereplői. Egyszer hosszú éveken át tetszett valaki, vérfiorraló asszony, aki szeretett játszani a férfiak idegskáláján. Elváltan élt, a vagyona megengedte, hogy világszép tájakon utazgasson, aztán hazajött néhány hónapra, vendégektől volt zajos azalatt a házatájéka, majd eltűnt megint.

Különös valami volt, amit iránta éreztem. Ha láttam, majdnem megbolondított, de ha hiányzott, hát nem hiányzott. Egy ideig még foglalkoztam vele gondolatban, aztán megszűnt a varázsa.

Már tul volt a harmincon, szebb, mint bármikor, teljesen szabad szellem, amikor udvarolni kezdtem neki, mintha először látnám.

— Mondja csak, hány éve ismerjük egymást?

— A leánykoromat is beleszámítva, lesz vagy tizenkettő.

— Vallja be, nem voltam ezalatt a leghüségesebb lovagja?

— Kifogástalan volt mindig.

— Adtam okot rá, hogy bármikor is megnehezítem rá? Untattam, vagy bántottam az izlését? Nem érezte soha, hogy szeretem?

Puha tenyerét rátette a kezemre, gerlebugás volt a hangja.

— Mindig jó volt hozzám, mindig büszke voltam rá, hogy szeret.

— Hát akkor ennyi hűség nem érdemelné meg ennyi idő után, hogy végre megjutalmazzák?

Az én szép asszonyom tágra meresztette a szemét, az arca elpirult, úgy mondta:

— De hiszen én... jaj Istenem, hiszen az szörnyű! én egyszer már megjutalmaztam magát!

Most én sápadtam el. Megtörtént velem

az uccára menni és az üzletek egész nap üresen állnak. Ha rövid időn belül nem enyhül az idő, úgy a legkétségbeejtőbb helyzetbe kerül Aradváros lakossága, a víz- és élelmiszerhiány miatt.

Az éjjeli órákban a havazás következtében

egy kévéssé emelkedett a hőmérséklet.

A vízellátás terén mutatkozó súlyos zavarok ügyében beszélgetést folytattunk az aradi víz-

Számos emberélet esett áldozatul az országot végigpusztító hidegnek.

Bucurestiből jelentik: Az abnormális hideg időjárás valósággal végigpusztította az országot. Az emberáldozatok számát még nem lehet pontosan megállapítani, de kétségtelen, hogy

az ország különböző részeiben igen sok ember fagyott meg.

A vonatok hatalmas késéssel közlekednek. A chisinaui gyorsvonat 17 órás késéssel futott be a bucuresti-i pályaudvarra. Hat órát késett a Simplon és a curtiói gyors is. Iasi, Csernovitz, Chisinaui városokban és környékükön tegnap a vízhiány miatt valósággal katasztrófális volt a helyzet. Több vonat utasait nagy veszély fenyegette, mert a mozdonyok befagytak és nem tudták utjukat folytatni. A fagy következtében beállott kárt csak néhány nap múlva lehet pontosan megállapítani. A legnagyobb hideget Bucovinából jelentették, ahol 42 fok hideget mutatott a hőmérő. Besszarábia teljesen izolálva van úgy, hogy csak se-

Ausztriában és Magyarországon csökkent a hideg, Lengyelországban tovább pusztít a fagyhullám.

Budapestről jelentik, hogy Vass József népjóléti miniszter rendeletére naponta ötven vaggon szenet és 4000 ebédet osztanak szét a munkanélküliek között. A meteorológiai intézet

a fagy enyhülését jóslja be. A bécsi je-

az elképzelhető legkellemetlenebb dolog, hitványság, léhaságnak nevezem magam is, de nem tehetek róla — elfelejtettem az élettem ilyen fontos, szép epizódját.

A zavarom mégis csak egy pillanatig tartott. Ráhajoltam a szép kézre, úgy mondtam komiszul:

— Miért zavarta meg a legszebb álmodat? Uri ember nem emlékezhet ilyesmire.

Szegény, elhitte.

Most jön a mese másik része más szereplővel. A kis naiva egy évig volt a társaságunkban, aztán másfelé került. Nyáron gyakran láttam a fővárosban, hol a Margitszigeten, hol vendéglőkben, néha együtt is mulattunk, máskor fürdőhelyen üdvözlöttük egymást. Valami rokonszenvező barátkozás fejlődött ki így közöttünk. Aztán eltelt vagy öt év, hírét se hallottam, míg visszatért hozzánk nagy nőként.

Rohantam fel a szinpadra, ahol most ért véget a társulati gyűlés, a régi kispajtás meglát, egyszerre a nyakamban van.

— Csakhogy látlak még egyszer! — mondja nagyon szívesen.

— Az bizony, sok idő eltelt!

— Jaj, de mennyi, jaj de milyen!

— Emlékszel-e, hol találkoztunk utoljára?

— Na, mondd.

— Én tudom, de tudod-e te is?

— Na hallod! Várj csak — és ráncolja a homlokát. Megvan! A nyáron múlt négy éve, Párisban... Emlékszel a kis hotelszobára, a reggelig tartó csavargásunkra, a garasos ebédinkre s arra, hogy mennyire szeretted!

Eleinte csodálkoztam, de rájöttem, hogy okosabb, ha beleegyezek minden emlékebe. Mit bántsam meg vele, hogy soha meg se csókoltam és soha nem voltam Párisban. Ö. R.

művekkel, ahonnan a következő felvilágosítást kaptuk:

— A legnagyobb baj az, hogy számos házban befagyott a vízóra. Ez nemcsak a hideg időjárás következménye, hanem sok helyen a lakók, vagy háztulajdonos büne, amiért nem vigyáztak kellőképpen a vízóra. A víz-művek szerelői megfeszített munkával reparálják a csöveket, napi nyolc óra helyett tizenegyet dolgoznak, azonban nem bírják oly gyorsan az egész városban rendbehozni a víz-órákat és ezért azok, akiknek sürgős és akik nem tudják megvárni, míg rájuk kerül a sor, jobb ha magánszerelőt hívnak. A háztulajdonosoknak, vagy lakóknak pedig vigyázniuk kell arra, hogy abban a helyiségben, ahol a vízóra van, ne hagyják nyitva az ajtót, vagy ablakot, amivel elősegítik a befagyást.

teni lehet, hogy ott is zavarokat okozott a szibériai időjárás.

Bezárják az iskolákat.

A közoktatásügyi miniszter valamennyi elemi és középiskolához táviratot intézett, amely az előadásokat a hideg miatt hétélig beszünteti. Az egyetemi előadásokat, valamint a megkezdett magánvizsgákat folytatják. Az előadások beszüntetése azért vált szükségessé, mert a fűtés és a tanulók élelmezése nagy nehézségekbe ütközik.

Megrekedt vonatok.

A hófúvás továbbra is tart, Bucurestiben és az egész országban havazik. Majdnem az összes táviró és telefonvonalak hasznavehetetlenek és nem tudják kijavítani, mert a hófúvás megakadályozza a munkálatokat.

A fővárosból Timisoara és Craiova felé elindult vonatok Pitesti állomáson megrekedtek.

Északmoldvában olyan hatalmas a hófúvás, hogy a nagyobb mozdonyok sem közlekedhetnek.

lentések szerint a hőmérséklet a havazás következtében némileg enyhült.

A nagy hideg következtében több üzem szünetel, míg a vonatok nagy késéssel közlekednek. A város százezer shillinget szavazott meg a szegények között szétosztandó szén és fa beszerzésére. A víz és gázcsövek megrepedése s a felolvasztások nyomán keletkezett tüzek miatt a tüzoltóság tegnap négyszázszor vonult ki.

Az athéni jelentések szerint Janina város uccáira több száz farkas merészkedett be. A farkasok hat katonát és tizenhat gyermeket szétéptek.

Varsóból jelentik, hogy a városban mínusz 32 fok. Zakopaneban 34, Lembergben 35, a keleti tartományokban 45 fokos a hideg. Varsóban beszüntették a villamosforgalmat, a telefonforgalom országszerte szünetel. Számos ember halálra fagyott.

A londoni jelentések szerint a La Manche csatornán pusztító vihar dul. Dower előtt egy gőzös megieneklett és elsüllyedt. A hajó utasait nagy nehézségek árán tudták csak megmenteni. Az utasok testére ráfagyott a ruha. Skóciában az országutakat tizenöt láb magas hó borítja. Az autók, kocsik és mozdonyok mindenütt elakadnak, a telefonvezetékek teljesen tönkrementek.

Mi okozza a nagy hideget?

A világszerte dúló nagy hidegek kérdésében az Aradi Közlöny bécsi munkatársa beszélgetést folytatott dr. Schaffner Ferenc egyetemi tanárral, a bécsi természettudományi múzeum igazgatójával, aki a következőket mondotta:

A hosszú évtizedek óta nem tapasztalt és tartós hideg a napokban arra indította az egyik berlini lapot, hogy felvesse a kérdést, vajjon nem következik-e új jégkorszak Európára? Ezt a feltevést, minthogy Európa új jégkorszak előtt áll, alaptalannak tartom. Ilyesmirel nem lehet komolyan beszélni. A Föld történelmében a modern kutatások szerint bizonyos periódusok vannak, amelyekben vagy az

óceáni, vagy a kontinentális klíma uralkodik. Óceáni klíma alatt a nem túlságosan hideg, csapadékos telet és a hűvös, nedves nyarat értjük. A kontinentális klíma viszont a hideg, havas tél és a meleg nyár. Ezeket a periódusokat egyes tudósok 11, mások 35 évvel számítják. Amennyire a Föld végtelen történelmében évszámokkal dolgozni lehet, megállapítható, hogy a Föld klímája az utolsó 60—70 esztendőben inkább az óceáni periódus felé hajlik. A gleccserképződések a sarki jégvidékeken lényegesen visszafelé mentek át, a jégöblekek visszahúzódtak és úgy az északi sarkon, mint a déli sarkon a jégtenger és a jégkontinens nagy területtel szabaddá váltak.

Igy például az osztrák-magyar sarki expedíció idején a Spitzbergák és főként a Ferenc József-föld a nagy jégöblekek folytán szinte megközelíthetetlenek voltak. Ma a Spitzbergákra luxusgöyösök közlekednek.

Újzélandnál és Patagóniánál is visszafelé mentek a gleccserok: Svájcban is olyan hegy-

csúcsokon, amelyek néhány évtized előtt a gleccserok miatt nehezen voltak megközelíthetőek, a jégöblekek visszafelé mentek a jégöblekek luxusszállodák épültek.

Tény, hogy olyan szigorú tél, mint az ideai, már évtizedek óta nem fordult elő. Az utolsó esztendőben a Föld klímája fokozatosan kontinentálisra vált és az északi és déli poláris vidékeken a jégterületek újból növekednek. Ez leginkább Északkelet-Azsiában észlelhető, ahol az Alaska félsziget jégterülete újból lényegesen megnövekedett dél felé. A Föld tehát — úgy látszik — ismét a kontinentális klíma periódusába kerül. Új jégkorszakról beszélni azonban botorság. A periódusváltozások okai még nincsenek tisztázva. — Egyesek a hideg időjárást új Napfoltok keletkezésével hozzák összefüggésbe. Az új Napfoltok ugyanis csökkentik a Nap hőkisugárzását. A geológusok azonban ezt a kérdést még nem tisztázták és különböző elméletek állnak egymással szemben.

Elítéltek Genfben egy gyilkos román táncosnőt.

Vivilla Jonescu egy bárban, tánc közben agyonlőtte hűtlen szeretőjét. Az esküdszék öt évi fegyházra ítélte.

Baselből jelentik: A genfi esküdtbíróóság előtt állott vádlotként az elmúlt napokban Vivilla Jonescu harminc éves román származású táncosnő, akinek tulajdonképeni neve Paraschiva Ciocan, s akit azért állítottak a bíróság elé, mert meggyilkolta volt szeretőjét, Raymond Boissier-t. A román táncosnő a Dancing-bárban volt szerződésben, ott ismerkedett meg szeretőjével, aki igen előkelő családból származott. A táncosnőt a svájci hatóságok kiutasították, de szeretőjének sikerült a kiutasítást végzését visszavonatni. — Később elhidegült a szerelem és megtörtént a szakítás. Hogy a táncosnőt ne érje ismét a kiutasítás meglepetése, egy büntetett előéletű genfi emberrel kötött álházasságot, akinek háromszázezer frankot fizetett azért, hogy odaadta nevét és állampolgárságát. Férjét mindössze egyszer látta az életben, amikor az anyakönyvvezető elé lépetek.

Ezután a táncosnő mindent elkövetett, hogy volt szeretőjét visszahódítsa és a múlt év május 11-én találkozott vele egy genfi bárban. Egy párszor együtt táncoltak, majd tánc közben a táncosnő sálja alól egy revolvert húzott elő és agyonlőtte volt kedvesét.

Kilenc hónapot ült azóta vizsgálati fogóságban. Az esküdtbíróóság előtt felolvasára került a táncosnőnek és szeretőjének egész szerelmi levelezése és minden adat a táncosnő mellett szól. A táncosnő kijelentette, hogy nem akarta barátját agyonlőni, de önmaga ellen akarta fordítani a fegyvert és maga sem tudja, hogy miként történt tulajdonképpen az eset. A védő a megcsalt szerelemre hivatkozott és hangoztatta a táncosnő feldúlt lelki állapotát. Az esküdték öt évi fegyházra ítéltek a gyilkos táncosnőt.

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Sikerült nagy áldozatok árán még MA UTOLJÁRA visszaszerezni

a „Kozákokat“ Fősz.: JOHN GILBERT és RENE ADREE.

Az előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Holnantól Csak szigorúan felnőtteknek „Dr. Schäfer a nőorvos“ Petrovics-al

Mulatság.

(—) A pancotai „Sparta“ sportegylet álarcos bálja. A pancotai „Sparta“ sportegylet az idén is kitűnő sikerrel rendezte meg álarcos bálját, melyen egész Pancota és környékének közönsége vett részt. A vezetőség ötletes és szórakoztató versenyekkel, csatákkal s tréfákkal lepte meg a közönséget, úgy, hogy az csupán a reggeli órákban távozott a hálteremből a legkitűnőbb hangulatban. A sok jelmez között a következők neveit sikerült feljegyezni: Horváth Annus (katonasári), Jurin-csik Magdika (Pierette), Schmidt Pötyike (modern ördög), Muzsai Sári Arad (spanyol nő), Muzsai Ella Arad (szobaleány), Balázs Mariora (pók), Stefula Margit (szobacica), Keller Mariska (valett), Csontos Baba (apacsfiu), Szoboszlai Rózsi (suszterinas), Henny Baba (dominó), Dragalina Juliska (székely leány), Czégé Ila (csillag), Rigó Rózsi (román leány), Rozsnyay Sári (cigány leány), Kun Böske (len gyel fiu), Kun Sári (székely leány), Skrabán Anna (pipacs), Nagy Margit (Pierette), Engelhardt Klári (rózsa), Gulácsy Márton jegyző Magyarát (román férfi), Bátkay József Szöllős (román legény), Demkó Árpád Szentanna (katonasári), Ungár Ervin (mágnás), Kapi Manó (cigány). Az igen elmésen megrendezett tombola-tánc nagydíját Schmidt Pötyike—Kienitz János (Budapest)—pár nyerte meg. A szépségverseny két díját Engelhardt Klári és Krasztel Margitka vitték haza.

(—) A pancotai nős németek férfikarának táncmulatsága. Vasárnap este a pancotai nős németek férfikara rendezte meg műkedvelő előadással egybekötött mulatságát, amely az

idei német előadások és mulatságok legkitűnőbbikéjévé sikerült. Az előadásokat a katolikus magyar elemi iskola kántorjának, Weisz János rendezte meg, oly szakavatottsággal és ügyességgel, hogy a számok mindegyikét tapsvihar követte és azokat többször kellett megismételniük. Igen ügyesen játszottak Bernardin A., Muth J., Kaiser Frigyes dalárdisták, kiket ötször-hatször hívott ki a rivalda elé a közönség tomboló tapsorkánja. — Az előadáson teljes számban részt vett a katolikus magyar templomi énekhar, hogy derék karmesterét a német dalárda élén is láthassa és gyönyörködhessen a testvérdalok ügyességében. Az e bál alatt megrendezett szépségverseny első díját Kienitz Józsa urleány nyerte meg, akivel azután a férfikar minden egyes tagja a német leányok sorfalal között egy rövid ländler-táncot lejtett, majd a pancotai iparosok által készített kétkerekű diszkocsin vittek az izlésesen megterített asztalhoz, amely körül vidám nótázgatás mellett a reggeli órákig a legjobb hangulatban maradt együtt a szépszámú közönség. Az ügyes megrendezésért Brunner dalárdaelnököt és Weisz karmestert illeti meg a dicséret, mert oly hangulatos estét varázsolt a bálterem falai közé, amely Pancota község német és magyarjuku, testvériesen együttműködő közönségének maradandó és kellemes emléket szerzett.

(—) A gurahonci róm. kath. egyházközség jelmezbálja. A gurahonci róm. kath. egyházközség, templomépítése javára, a Dacia nagyszálló összes termeiben jelmezes-bált rendezett, egybekötve tombolajátékkal, mely úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. A tombolajátékokat Gurahonci kereskedői és

TAKÁCS-PENZIÓ

Budapest, IV., Kristóf-tér 2.

Modern eleganciával berendezve, egészen új, kőponti kávéház, itt a legújabb elhíresült napi menüségi. Telefon 372-00.

Jakosai, vallás- és nemzetiség különbség nélküli adták össze. A bálon igen sok és szebbnél-szebb jelmezek vonultak fel, a legszebb jelmez díját Tiszai Károlyné (hólabda) nyerte, ezenkívül feltűntek még Dungács Péterné (Bajadér), Waldner Manyi (roulett), Tics Mancsi (háremhölgy), Herbert testvérek (régifrancia viselet) és még mások. A szépségverseny nyertesai: Róth Lenke, Tiszainé és Herbert Helén lettek. A rendezésen dr. Boros Jenőné, Becker Jánosné, Gaál Gyuláné és Herbert nővérek fáradoztak sikerrel.

Irodalom és művészet

* Mett műsor. Szerda: Zsába (francia vizjáték, Zamfirné-Korányi Klári vendégfelléptével, A. bérlet.) Csütörtök: Párisi divat (szencziós operett-újonság, premier, B. bérlet.) Péntek: Párisi divat (operett, C. bérlet.)

* A román társulatok megkárosítják a színgazgatót. Szendrey Mihály aradi színgazgató ma megjelent Gregorovici István dr. interimár bizottsági elnökhelyettesnél és panaszt tett az egyes román társulatok ellen. Elmondta, hogy tegnap és ma estére a román társulatok lefoglalták a színházat. Tegnap este azonban senkisé sem jelentkezett jegyért és így sem a román, sem a magyar társulat nem játszhatott, amiből neki kára van. A panaszt nyomán Gregorovici dr. rendeletet adott ki, hogy az egyes társulatoktól már előre inkasszállják a fűtési és világítási díjakat és ezekből kártalanítsák a színgazgatót.

* Zamfirné Korányi Klári, ismert aradi urlasszony, Zamfir Miklós határrendőrségi fő-tisztviselő feleségének ma esti bemutatkozó vendégfellépte túlnő egy egyszerű debü keretén. Tehetséges, legszebb formákkal induló urlasszony jegyzi el magát a színpaddal, de minden bizonnyal olyan keretek között, amelyek előre jelzik számára a színészet országútján eljövendő sikereit. Gondos és kidolgozott bemutatkozás lesz a ma esti első színpadrálépés, amelynek keretét is kitűnően választotta meg Zamfirné Korányi Klári. A Zsába nagyszerű női főszerepét alakítja helyes, intelligens felfogásban, s — mondhatni — meglepő rutin-nal, amely ösztönös tehetséget árul el. Tapsos, meleg, sikeres színházi estnek ígérkezik Zamfirné Korányi Klári debüje és a bemutatkozás érdekessége mellett szól az a körülmény is, hogy a férfi főszerepet, Bissard kitűnő figuráját, maga Szendrey igazgató vállalta. A többi főszerepek is elsőrendű kezekben vannak.

* Csütörtökön: a Párisi divat estje csodálkozásba a közönséget! A sorozatos budapesti sikerek után, csütörtökön Aradra is bejut Lajthay és Békeffy csodás operettújonsága, amelyről éppugy, mint annak idején a Régi nyár-ról, az Eltörtött a hegedüm-ről és Az utolsó Verebély lány-ról csak a dicséretetk építetn ornansaival lehet nyilatkozni a Párisi divat-ról is, amely magában foglalja mindazt, ami szellemes szűzsé, pompás muzsika, látványos kiállítás és nagyszerű előadás. Új, színpompás díszletek készülnek a színház műhelyeiben, Kőváry mester festi őket, a görög Rudas Bandi vezetésében táncokat tanultak be, Gellért karnagy vigyáz az operett zenel szépségeire és maga az előadás Galetta ezernyi trükkel fűszerezett rendezésében kitűnő lesz. Viola Margit, Kertész Mancsi, L. Kiss Mariska, Galetta, Balázs, ifj. Szendrey, Kun stb. pompás operettalakokat elevenítenek meg a Párisi divat-ban, amelynek csütörtöki bemutatója is szenzáció számba fog menni és egyben ellendítője a ragyogó operett még igen sok zsuított házakban jelentkező sikerének.

XI. Pius pápa nem lép a Népszövetségbe.

A pápa kijelentette, hogy szellemi szuverenitásra törekszik, nem pedig világalomra.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Hatalmas tömeg vette üljongva tudomásul a Vatikán és az olasz kormány között létrejött egyezményt. A pápa ez alkalommal a békéről tartott beszédet és kijelentette, hogy nem világalomra, hanem szellemi szuverenitásra törekszik. A végleges jelentések szerint a Vatikán és a kormány közötti szerződés bevezetéséből és 27 cikkelyből áll. A szerződés megteremti a Vatikán városát, amelyre az olasz kormánynak semmi befolyása sincsen. A szentszékek külön telefon, postaszolgálat és pályaudvara van. A szerződés elismeri a szentszékek a diplomáciai képviselőihez való jogát és meghatározza, milyen személyek tartoznak a Vatikán szuverenitása alá.

A Civiltà Cattolica folyóirat szerint a pápa semmiesetre sem lép be a Népszövetségbe, miután felesleges, hogy nemzetközileg garantálják az függetlenségét. A londoni jelentések szerint Chamberlain Birminghamben beszédet tartott, amelyben örömet fejezte ki a megegyezés felett és gratulált Mussolininek sikeréhez.

Ma megkezdődtek a pápa koronázási jubileuma alkalmából rendezett ünnepek. A pápát bíbor-báronnyban vitték a Szent Péter bazilikába, ahova a népek tizezrei kísérték. Körülötte a fasiszta milícia díszőrsége haladt. A tömeg kíváncsian várta, hogy a pápa megjelenjen a külső erkélyen, hogy megáldja a népet, ami 1870. óta nem történt, azonban előre közölték, hogy ezuttal sem jelenik meg az erkélyen.

Szenzációs fordulat a Schleiszner-gyilkosság ügyében.

Az ügyészségi nyomozás Kókényessy Viktor, volt főhadnagy, aradi pénzügynököt gyanúsítja a gyilkosság elkövetésével. Kókényessy tagadja a vádat. Az ügyvéd, aki üzleti összeköttetésben állt Schleiszner Amáliával, letartóztatott.

(Arad, február 12.) Az egy hónapja kezdődött Schleiszner Amália-gyilkosság ügyében ma délelőtt szenzációs fordulat történt, s ha nyomozó hatóság a föltevését bizonyítani tudja, úgy a mai napon kézrekerült Schleiszner Amália egy hónap óta kutatót gyilkosa.

Az eredménytelen rendőrségi nyomozás után Sofirescu vizsgálóbíró vette kezébe a vizsgálat munkáját és a tegnapi napon utasította a rendőrséget, hogy idézze meg Kókényessy Viktor, aradi pénzügynököt, volt tartalékos tüzérfőhadnagyot, aki jelenleg kölcshőgyűlések lebonyolításával foglalkozik és a nyomozás szerint —

az elhunyt zongoratanárnóval is üzleti összeköttetésben volt. A nyomozás adatai alapján Kókényessy 1923 óta rendszeresen foglalkozott Schleiszner Amália pénzének kihelyezésével s a zongoratanárnó lakásán valóban találtak is több elismerést nyert Kókényessy aláírásával amelyek között Kókényessy nagyobb összegek átadását igazolta, sőt az ügyészség előtt is Kókényessy a rendőrség idézése nyomán ma délelőtt meg is jelent az aradi rendőrségen, ahonnan rövid kihallgatása után átkísérték az ügyészségre. Itt Nicolescu főügyész hallgatta

ki és ismertette azokat a gyanúkokat, amelyek az ellene indítandó vizsgálatot szükségessé teszik. Megállapítást nyert ugyanis az, hogy

a gyilkosság napjának délelőttjén utólag Kókényessy látta a meggyilkolt zongoratanárnóhoz bemenni.

ahol hosszabb ideig tartózkodott. Ennél azonban súlyosabb bizonyítéknak említi az ügyészségi vád azt, hogy közvetlenül a gyilkosság elkövetése utáni napon

egy az ügyészségre küldött névtelen levél írása, amely a tettes Magyarországra szökését jelenti bizalmasan, irásszakértők véleménye alapján megegyezik Kókényessy — Schleiszner Amália jegyzetében közölt megalát — nyugtáinak aláírásával.

Kókényessy beismerte, hogy üzleti kapcsolatok voltak Schleiszner Amáliával, beismerte, hogy a kérdéses nap délelőttjén valóban fentjárt a zongoratanárnó lakásán, de határozottan tagadta a terhére rótt bűncselekményt. A vezetőügyész előtti részletes kihallgatása után az ügyészség előterjesztést tett a letartóztatására és Kókényessy átkísérték Solihescu vizsgálóbíróhoz, aki szintén kihallgatta és az ügyészségi előterjesztéssel egyetelmien elrendelte Kókényessy Viktor fogvatartását.



A Berliet-cég érdekes ajánlata a városnak.

Husz autóbust kínál megvételre. — A kocskára a Victoriánál levő városi pénzből lenne fizetendő.

(Arad, február 12.) Tudomásunk szerint a városi gépüzemknél fekszik több mint egy hónap óta a „Creditul Extern” bucuresti-i cég ajánlata 20 autóbust szállítására. Az ajánlat szerint a 20 darab „Berliet”-autóbust a rendeléstől számított 2 hónapon belül leszállítható. Az autóbustok típusa részben olyan, mint a most átvett 2 db. „Berliet”, részben nagyobb.

A vételár a „Victoria” takaréknál elfekvő 16 millió városi betétből egyenlítették ki, akkor, amidőn a „Victoria” fizetni fog, vagyis 1931 május havában, addig a vételár után évi 3% (három százalék) kamatot fizetne a város.

Az ajánlat egyedülálló, ezt csak egy mamuthkével rendelkező vállalat teheti meg és nagyon csodálkoznak a vállalatnál, hogy a város ezzel az ajánlattal nem foglalkozott a mai napig akkor, amikor kétségtelen, hogy éppen Tripa igazgatóúak január hó elején előterjesztett elaborátuma alapján a várost mindennapi késedelme miatt 15—20.000 lej károsodás éri.

Arad iparossága elbucszattatta a farsangot.

Az aradi csizmadiák hagyományos húshagyókeddi reggelije. — Az új dísz-csizmadiák és tanoncok. — Az aradi husiparosok megvendégelték az aradi Polgári Menház lakóit.

(Arad, február 12.) Kedves tradíció és a múlt soha el nem fakuló emléke az aradi „csizmadiák” húshagyó keddi bucsuzása a tévőző farsangtól. Ez a bensőséges szép, hagyományos ünnep ma délelőtt folyt le az aradi Iparos-Otthonban. Arad iparossága nagy számban vonult fel, de résztvett azon Arad város közéletének több ismert tagja: dr. Barabás Béla képviselő, dr. Parecz Béla képviselő, Reinhart Gyula az Iparos-Otthon igazgatója, Dirlea Vasul gazdasági tanácsos, Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár, dr. Gabos Jenő az ipartestület ügyésze, dr. Cotioiu Romulus ügyvéd, Orodéan tanonciskolai igazgató, Mihailovits Gyula tüzoltó főparancsnok és többen mások.

Ősi szokás szerint a csizmadiák szövetségének elnöke: Konczek Károly nyitotta meg az ünnepséget, majd átadta az elnökséget Reinhart Gyula tiszteletbeli elnöknek. Utána megkezdtek a dísz-csizmadia avatást és az inasok beválasztását. Eszerint dísz-csizmadia lett Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár, tanoncoknak pedig dr. Cotioiu Romulus ügyvédet, Bakács Miksa női szabót, Sztojka Kálmán bádogost, Sipos Imre vendéglőst és Pesti Sándor szabómestert választották. Ezután több helyenként tréfás hangulatu beszédet mondtak dr. Barabás Béla, dr. Parecz Béla, Reinhart Gyula, Dirlea Vasul, Pacuraru Brutus, dr. Gabos Jenő, dr. Cotioiu Romulus, Orodéan T., Kallós József, Filadelfi Adolf és még sokan. A kedélyes hangulatu összejövetelen a késő délutáni órákig is együttmaradtak a megjelentek, sőt többen estig bucsuzatták a farsangot a fehér asztal mellett.

Ugyancsak bensőségesen meleg farsangi bucsuzás volt a Nádor-ucai Polgári Menházban ma délután, ahol az aradi husiparosok — régi szokás szerint — a nuncstelen bennlakókat vendégelték meg. Szida Lázár, Müller József husiparosok beszéltek először, majd Filadelfi Adolf a Polgári Jótékony Egylet Temetkezési Csoportjának nevében mondott keserű szavakat. Meghíten kedélyes jókedv jellemezte ezt az összejövetelt is, amelyen megható, kedvesen kellemes hangulatu teremtett az iparosság együttérző összetartása és baráti szeretete.

| | | | |
|---|------------------------|--------------------|--|
| APOLLO | | URANIA | |
| Ma, szerdán 5, 7 és 9-kor | | | |
| PREMIER BRIGITTE HELM A 7 BUNÓK HAJÓJA | PREMIER HELM | VOLGA-VOLGA | |

Hegedüs Nándor az erdélyi nyugdíjasok érdekében beszélt a parlamentben.

A pénzügyminiszter vizsgálatot indít a sérelmek ügyében. — Éles szóváltás a szenátus ülésén.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kamara ma délutáni ülésén Bretincu felvilágosítást kér a Societate Ferrochimica működéséről, a hadianyagok megsemmisítését illetőleg. Beszéde további részében bírálja a volt kormány elhanyagolt iskolaépítési politikáját. Hegedüs Nándor kéri a kormányt, foglalkozzék az erdélyi nyugdíjas és elbocsátott tisztviselők problémájával és az elkövetett igazságtalanságok jóvátételét kívánja. Popovici pénzügyminiszter ígéretet tesz, hogy a Hegedüs által felhozott eseteket megvizsgálja. Ezután a kamara folytatja a kommercializációs törvényjavaslat vitáját. Iorga véleménye szerint a javaslat elleni támadások alaptalanoknak látszanak. A liberálisok törvénye ellen 1924-ben állást foglalt, mert megnehezítették a külföldi tőke bejöttét. Az iparkamaráknak kicsiny

parlamentekké kell válniok, amelyek önmagukat adminisztrárik. Az államnak a saját javaival kell törőnie, ahelyett, hogy beleavatkozzon a magángazdaság életébe. Mihaescu kormánypárti szerint a javaslat új gazdasági fejlődés kezdetét jelenti.

A szenátus ülésén Argetoianu kijelenti, hogy az előző ülésen védeni akarta az államot Georceanu vádjai ellen. Clinciu félbeszakítja a volt földművelésügyi miniszter beszédét, mire éles szóváltás keletkezik a kormánypárti és liberális szenátorok között. Andrei az agrárkomité szabálytalanságai ellen panaszkodik, iteanu a sllistrai iparkamarai elnök ellen emel vádatokat, aki saját bankjában helyezte el a kamara pénzét.

— Budapesten most van tetőpontján az influenzajárvány. Budapestről jelentik: Ma reggel, a Széna-teri négyes villamoson hajdának Pál 23 éves kalauz influenza következtében összeesett. A mentők a kórházba szállították. A kórházakban ezidőszent 701 spanyolos beteget ápolnak. Tegnapi összesen öt halottja volt a járványnak, amely a főorvos nyilatkozata szerint most kulminál.

H I R E K.

→ Az új magyar sajtótörvénytervezet több ponttal. Budapestről jelentik: Zsitvay Tibor igazságügyminiszter ma szétküldte az új sajtótörvény tervezetét. Ezt február 13-án széleskörűen anket keretében tárgyalják le. A törvénytervezet szerint a lapok biztosítéka most ugyanannyi pengőben, mint volt korábban és öt részletben fizetendő ki. A felelősség tekintetében elsősorban a szerző a felelős, ami a kiadóra hárul, ha a cikket megrendelte, vagy annak írására utasította a szerzőt. Ha a felelős szerkesztő nem nevezi meg a valódi szerzőt, mint büntetés vonják felelősségre. Aki büncselekményt kömitő sajtóterméket terjeszt, az általános büntetőtörvénykönyv szerint nyeri el a büntetését. A sajtóval okozott erkölcsi kárért a sértett pénzbeli kártérítést követelhet, kivéve becsületsértési vagy rágalmazási esetekben.

→ Az angol király Bognorban. Londonból jelentik: Vasárnap szállították az angol királyt betegszállító autón Bognorba. A király az új környezetben jól érzi magát. A villát a Buckingham-palotával és a londoni postahivatalal külön táviró- és telefonvezeték köti össze. A király ismételtlen célzást tett arra, hogy nehezkára újból állami ügyekkel akar foglalkozni. A király minden nap légszűrő gyakorlatokat végez. Kedélyállapota igen jó, tréfálkodik ápolóival.

→ „Bosszualló“-nak keresztelték az első jugoszláv tengeraltjárót. Belgrádból jelentik: Nantesben 14-ikén bocsájtják vízre az első jugoszláv tengeraltjárót, amelyet „Bosszualló“-nak kereszteltek el.

→ Stern Gyula alapítványa. Stern Gyula, a Lomasi Erdőipar r.-t. vezérigazgatója, mindig kivette a részét abban a nemes, emberszeretőre valló munkában, amely a szükségben szenvedők fájdalmait van hivatva enyhíteni. A mai napon az Erdélyrészi Fatisztviselői Egyesületében tizenötödik lejes alapítványt tett le, amely arra szolgál, hogy kamataiból segítse az állásnélküli, vagy a szükségben szenvedő fatisztviselőket. Stern Gyula vezérigazgató ezt az alapítványt időnként emelni fogja és annak kamatai bizonyára sok nélkülözö embernek hoznak enyhülést. Stern Gyula vezérigazgató követendő példát gyakorolt és ha a jótehetség terén is sokan fogynak nyomdokaiban haladni, úgy kevesebb panasz hangzik el a nyomor és nélkülözés miatt.

→ Vasúti szerencsétlenség Jugoszláviában. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a belgrádi személyvonat, amely Zágráb felé indult, Patanjica állomáson összeütközött egy munkásvonattal. Az első jelentések szerint az összeütközésnek husz sebesült áldozata van, akik közül többnek az állapota életveszélyes. Anya és gyermeke sugárzik az örömtől, mert a kellemetlen csukamájofaj helyett megváltás jöjjön Jemmit.

→ Még mindig beteg a város tisztviselői kara. Gregorovici István dr. interimár bizottsági elnökhelyettes rendeletére ma külön tablót vezetnek azokról a városi tisztviselőkről, akik jelenleg még betegek. Ma Stefa-nut Sabin és Olajku István, a két városi tükár már megjelent hivatalában, míg a többi még mindig beteg. A mára kitűzött interimár bizottsági állást nem tartották meg, sőt nem tarthatják meg a szállodák városi illetékét megállapító bizottság ülését sem, miután az interimár bizottság delegáltja, dr. Cosma Demeter szintén beteg. A főtisztviselők tömeges megbetegedése miatt halasztást szenved a Kauiman Kamil ügyében folyó revízió is. Itt még számos kihallgatás várt szükségessé, úgy, hogy előreláthatólag a vizsgálat még hosszú ideig húzódik el.

→ Előadás az Iparos Kulturházban. Szerdán este kilenc órai kezdettel, érdekes előadást tart az aradi Iparos Otthon Kulturházában Moskovitz Izidor, az otthon alelnöke. Az előadás, amely az aradi iparosok szabadgyetemének ebben az évben már negyedik ismeretterjesztő előadása, az iparosproblémákról szól. Moskovitz Izidor előadása után szokás szerint ez alkalommal is lesz szórakoztató műsor.

→ A zsidó Musáji kulturkör értesíti tagjait, hogy a szerda este tervezett előadás, a nagy hideg miatt elmarad.

LEGUJABB.

Vád alá helyezik Lupas volt egészségügyi minisztert.

A gyógyszerpanama ügye a mai minisztertanács előtt. — Erélyes vizsgálat folyik a minisztériumban.

— Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

A kormánynak — mint ismeretes — eltökélt szándéka, hogy teljes egészében végrehajtsa a purifikációt a közélet minden terén. Ezen a téren most újabb jelentős lépés történt, amennyiben az egészségügyi minisztériumban megkezdtek a vizsgálatot a két év előtti ismeretes gyógyszerzállítási panama ügyében. A vizsgálat már napok óta a legnagyobb szigorúsággal folyik és

— Vizsgálati fogságban marad a letartóztatott Róth Róza. Mai számunkban megírtuk, hogy az aradi ügyészség előterjesztése nyomán Sotirescu vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte Róth Róza aradi lakosnőt, akit Bala-sia, str. Metlanu (Farrav-uccában) lévő kereskedő jelentett fel csalás címén. A letartóztatás ügyét ma tárgyalta a törvényszék Orezeanu—Moldovan confirmáló tanácsa és a nyomozás érdekében megerősítette Róth Róza letartóztatását.

→ Hamvazó szerda. Elmúlt a farsang is, aminthogy mindennek vége van egyszer. Most befejeződött — legalább is hivatalosan — a bohókás jókedv, a tánc, vihánc, amely az idén nem is csapott oly túlságosan magasra. Holnapig is szimbólikusan és sok helyütt tényleg is bekövetkezik a magabaszalás, a templomokban pedig szürke keresztet rak a hívők homlokára a pap és azt mondja: „emlékezzél, ó ember, hogy porból lettél és porrá leszel.“ A hamukeresztel megjelöltek folytatják mindennapos életüket, visszazökkennek a szürkeségbe. Így lesz a hamvazó szerdai szimbólumból egyhangú, monoton valóság, amin át halvány pirosban ragyog át az elmúlt kevés öröme fénye.

→ Szabadlábba helyezték Matheisz Péter aradi munkásvezért. Ismeretes, hogy a legutóbbi választás alkalmával letartóztatták Matheisz Péter aradi szabómestert, azon a címen, hogy lázító röpcédulákat terjesztett és államellenes, izgató agitációt fejtett ki. Matheisz Péter a temesvári hadbírószék elé került, amely megszüntette az eljárást ellene. Így a munkásvezér visszakérült Aradra és a mai napon az ügyészség kihirdette előtte a szabadlábba helyezési, végzést, amelynek értelmében Matheisz ma délután fél 2 órakor elhagyhatta az ügyészség-fogházát. A kapuban családja és néhány elbarátja várakozott reá.

→ Közszemérem elleni büncselekmények az aradi törvényszék előtt. Az aradi törvényszék Orezeanu—Moldovan-tanácsa ma délelőtt két, közszemérem elleni vétség ügyét tárgyalta. Az egyik esetben Vas János kisleányi hídor volt a vádlott. Azzal vádolták meg, hogy egy falubeli 5 esztendő kisleány ellen követett el merényletet. A védelmi tanúk alibit igazoltak számára, az orvosi vizsgálat nem állapította meg teljesen a pozitívumot, a vád tanúk nem bizonyították a szemérem elleni vétség valóságát, a bíróság azonban mégis büncselekménynek mondta ki Vas Jánost és négy hónapi fogházra ítélte. Savoiu ügyész súlyosbírást, dr. Raicu Aurel védő pedig felmentésért felelt. — A másik szemérem elleni vétség ügyében Revalic János aradi cipész-mester állott vádlottként a bíróság előtt. A vád szerint Revalic Tati Zsuzsa asszony 3 esztendő kisleánya ellen követett el merényletet. A törvényszék nem hozott ítéletet az ügyben, hanem a tárgyalást elhalasztotta február 25-ikére, amikor is az ügyben bizonyítványt adó orvosokat is megidézik.

→ TÁNCSTÉLY AZ UJSÁGIRÓKLUBBAN. Az Ujságíróklub ma este megtartja szokásos táncestélyét.

állítólag súlyosan terhelő adatokat produkált dr. Lupas volt egészségügyi miniszter ellen. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Lupast rövidesen vád alá helyezik.

A ma esti minisztertanács foglalkozott az egészségügyi minisztériumban lefolytatott vizsgálat ügyével, azonban arról, hogy mit határoztak, semmi sem szivárgott ki.

→ Az Aradi Román Nőegylet ezúton is őszinte köszönetét fejezi ki az alant felsorolt adakozóknak és felülfizetőknak, akik az ünnepek, illetve a bál alkalmával értékes hozzájárulásukkal szaporították az egylet szegénygyermek felöltöztetésére irányuló alapját. Az egylet bálján felülfizettek a következők: Eugenia dr. St. C. Pop, dr. Grigorie Gh. Comsa püspök, dr. Iustin Marsieu prefektus, dr. Cornel Lutai, interimárbizottsági elnök, dr. Cornel Iancu, dr. Sever Ispravnic és neje, Morusca archimandrita, dr. Silviu Tamasdan, Traian Vatian, dr. A. Stoinescu és neje, A. Bir-toniu és neje, dr. Victor Suciu és neje, dr. Alexiu Botloc, Ascaniu Crisan és neje, Ign. T. Trimbutoini és neje, Nichifor Jura, Cornel Burza és neje, Maior Nasturel és neje, Ign. Novac és neje, Vancu és neje, Titu Oprea, Ioan Tatu és neje, Negru és neje, dr. Sarbu és neje, dr. Cucu és neje, Lucia V. Babescu és Aurelia, dr. Petran urnök, mint egyleti tagok által gyűjtött összegek: Primaria Orasului Arad 40.000, Banca Nationala a Romaniei 5000, Tanarimea Nationala Taranista Arad 3000, Banca Romana-sca Arad 2000, „Aradana“ Banca de Credit 2000, Cassa de Pastrare Arad Cenad 1500, Carol Andrenyi si fiul 1500, Banca de Credit din Transilvania 1500, Banca Ardeleana Suc. Arad 1500, Cassa de Pastrare Civila Arad 1200, Cassa de Pastrare a Judetului Arad 1000, „Victoria“ Ints. de Credit si Economii 1000, Cassa de Pastrare Generala Arad 1000, Adler Andor Arad 1000, Alexandra Doman Arad 1000 lejt, „Agronomul“ Soc. de Asig Arad, Cassa Centrala de Pastrare Arad, Seidner Bernat si fiul Arad, Otelul Boehler S. A., Banca Marmorosch, Blank & Co. Arad, C. N. Dimitrescu insp. vamal, N. Bengeanu, Eugen Holtzer, Schenker & Comp., Intercontinentale, König & Lazar, Eger & Comp., N. N. Cornel Burza 500—500 lejt, Sehor & Comp. 300 lejt, Kornis Arad 250 lejt, Rudnai 200 lejt, Iosif Moldovan Arad, C. Cancion, N. Tanasescu, Marincovici, Gheorghiu, N. Poporca, Marcovici, Cota, Lucai, Aronsohn, A. Gross 100—100 lejt, Nahnson, Radu Mita, Dulghanescu, Rolescu, Brounu, Nasturel, Piscueanu, Manoleacu, Olariu, Craciun, Boros 50—50 lejt fizettek.

→ Összes 17 lonságok Kerpel könyvtárában. — Nyugdíjasok figyelmébe. Az állomáson fizetett nyugdíjasok közül 1928 november és december hónapban összesen 96-an nem vették fel nyugdíjaikat. Ezekről kimutatást készítettünk, melyet az egyesületben felfektettünk. Bonszámot és nyugdíjösszeget, valamint a kimutatást az egyesület gondnoka az érdeklődők rendelkezésére bocsátja. Mindenki tartozik magát igazolni az összeg átvételekor a pénztárnál. A volt Acsev-nyugdíjasok 1927 évi július, augusztus és szeptember havi hátralékait az Acsev-palotában vegyék fel. — Az 1929 évi február havi nyugdíj e hó 16-án, szombaton lesz kifizetve. A volt MÁV és CFR nyugdíjasok bonjalt megsürgöttük. A volt Acsev. kegydíjasai február 17-én, vasárnap é. 4 órára jelenjenek meg az egyesületükben. Ügyükben küldöttséget visünk a főispán elé és ezenkívül távirati intézkedést is kérünk a közlekedésügyi minisztériumtól, nemkülönben a CFR munkáspénztárától. Az elnökség.

→ Új rádiókönyvek érkeztek Kerpelhez. — Pusztítsa el egészségének ellenségét mielőtt még késő. Rossz hangulata, fejfájása, életuntága eltűnik, ha esténként egy tablettát Darmolt bevesz. Egy tökéletes béltisztulás bőséges vérkeringést fog eredményezni, valamint a tevékenysége élénkebbé válik, a test megfiatalodik. Figyeljen a 96. lejegyre.

Minorita Kulturház febr. 14.

Hevesi Piroška
Elena Chifla

együttes hangversenye

Jegyek 014h Sándor-ösnél.

zongora-
művésznő és
koloratur
énekesnő

Amig Simon Böskéből Miss Európa lett

Izgalmas szépségkirálynő-választás Párisban, ahol Miss France Miss Hongriáért aradozik, s Madame de Waleffe Magyarország jövő boldogságára üríti poharát.

— Az Aradi Közlöny akadémiai tudósítójának Párisból érkezett levele. —

Még messze vagyunk három órától és máris hatalmas tömeg verődött össze a Le Journal előtt.

Három órakor — a szépségkirálynőválasztás most kezdődik — újabb rendőri készséget vonul ki, mert félti, hogy a lelkesedéstől és kíváncsiságtól megvadult emberek szétszedik a szépségverseny 17 kiválasztottját, ahogy megérkeznek. Félnégy! Minden újabb érkezőt pokoli ordítás fogad; megjelennek még azokat is a végén, akik meghívóval érkeznek; a zsüri tagjait; az újságírókat.

Nyolc ellenőrön keresztül lehet csak feljutni a Journal szalónjába, ahol minden lépés-nyomon mozifélvégzőgépekbe ütközik az ember, — hogy a fotografusokat ne is említsem.

A felső teremben édességeket és pezsgőt szolgálnak fel a meghívottaknak, zeneszó mellett, hogy a hosszas várakozást kellemesebbé tegyék. Az alsó teremben pedig előadást van, de a közönség türelmetlen, csak a szépségkirálynőket akarja látni, más nem izgatja.

Ezúttal odafele megkezdődött a zsűrizés. Befutnak az első jelentések:

— Mindegyik nagyon szép! Nehéz a választás.

Az első szószó után nincs eredmény. Vértés Marcell, a zsüri magyar tagja aggódik.

— Az osztrák leányt tartják arcban a legszebbnek.

— Miss Magyarország túlfatal.

Incze Sándor legyint egy keserveset; — Szerencsofáték az egész!

Ezután megjelennek végre a „miss“-ek. Egy-két jelölt kivételével mindegyik egy-egy szépség; fiatal báj; szépen felvett alkak; csillogó szemek; dús hajkoronák és karcsu termetek.

„Le fogunk csuszni.“

Pezsgőzés közben megindul az aláírások gyűjtése.

Az általános vélemény szerint nagyon tetszettek miss Jugoszlávia, miss Németország és miss Lengyelország.

Miss Hongrie csak később jött ki és karcsu, eszményen párisi testkatával a mostani divatos nő mintaképét mutatta. A találgatások újra komplikálódtak.

Simon Böszl beszél mindenről; csak ép a vele kapcsolatos dolgokról nem.

— Bözsike, nagyon szép termete van! — dicsérik.

— Inkább adjon egy cigarettát. — mert itt mindenki cigarettázik. Tudja, hogy Gyenesdáson új fürdő van! Vaszary Pirivel sokszor voltam együtt. Egy-két nőnek rémes lába van itt, mit szól hozzá?

— Bözsike, mi volt a zsűrivel?

— Óh! Borzasztóan megnéztek mindenkijét még mércsikéltek is. A ruhát össze kellett szorítani a testünkön, hogy jobban láthassák az alakunkat. Volt köztük egy nő is, nohát rémes szigorú, az úgy megnéz mindenkijt, részletekben, — akár csak Pesten.

— Nem nyerünk úgy se, — mondja végtelen könnyedén és minden megmatossággal nélkül.

— Le fogunk csuszni — mondja nevetve.

— De legalább jót fogunk mulatni utána együtt mi magyarok. Ez komoly, mert ezt megígérték nekem!

Incze rejtélyesen mosolyog.

— Tudja, hogy micsoda nagy öröm ért máma?

— Nos!

— Egy levelet kaptam!

— Keszthely?

— Nem! Majd este a vacsoránál elmondom. Rémes titok!

Izgalmas eredménykijelentés.

Hosszas várakozás után megkezdődik a második zsűrizés. — újra nincs eredmény. Viszont megkezdődik a mozifélvétel.

fáradtak, hogy a hosszas félvételek után megtagadják azt, hogy egyenként is ellépienek a félvégzőgépek előtt.

Az operatőrök kivették és üldözőbe veszik őket. Pokoli kavargás támad. Zűrzavar. Egyesek az eredményt követelik.

De eredmény nincs és a szépségkirálynők is haza készülődnek.

Az újságírók kérésére megvárják az estélyi utolsó kiadásait, hogy a hír mindenkinek egyformán a holnapi nap eseménye lehessen.

Hét óra után végre megjelenik az újságírók között Maurice de Waleffe titokzatos arccal.

— Eredményt! Eredményt! — kiabálják. Maurice de Waleffe-t csak az érdeklősorban, hogy itt vannak-e a magyar lapok tudósítói.

— Igen!

— Hol? nyujtsák fel a kezüket.

— Némik akarom elsősorban tudomásukra hozni, hogy miss Hongrie-t miss Europe-vé választották.

Felug az éljen és a külföldi lapok tudósítói megrohánják a magyarokat — adatokért, mert miss Europe-hoz nem lehet jutni. — Keszthely... Balaton... 19 éves... az apja orvos, — halani jobbról-balról.

A Paris-Soir-t az érdeklő, hogy Simon Böszl játszani óhajt-e? Színpad? Film?

(A music-hall-ok már szerződéssel keresik. A kis Böszlhez dűlni fog a pénz.)

— Nem akar játszani!

— Hát akkor mit akar?

— Eddig csak egy bizonyos terve van, hogy férjhez fog menni.

— Szenzáció! Kihez?

— Ez az, amit még ő sem tud.

— Hallatlan!

„Nagyon boldog vagyok.“

Végül megjelenik miss Europe, sápadtan, fáradtan; amilyen eleven és vig volt az imént, annyira kimerült és ijedt az arckifejezése.

Maurice de Waleffe csak épen megmutatja és arra kéri a halotthalovány kis Böskét,

Nizzában magyar zászló lengenek Simon Böske tiszteletére.

A keszthelyi magyar lány nagyobb eseménye Nizzának, mint a karnevál.

A Párisból és Nizzából érkező jelentések nyomán most látni csak, hogy mennyire az érdeklődés központjában állott a párisi Miss Európa választás. Mr. Ferguson, az amerikai riportkirály otthagyta a spanyol forradalmat és saját repülőgépén Párisba repült, a hol fényképezte Simon Böskét ötven különböző pozitúrában és intervjut csinált vele a Chicago Tribune számára. Párisból Londonba repült, ahol rádió keresztül leadta a fotográfiákat és a cikkeit.

Simon Böske ma ismét felhívta telefonon Budapestet és elmondotta, hogy Nizzában majdnem minden házon magyar zászló leng az ő tiszteletére. Hatalmas tömeg várta őket a pályaudvaron és az emberek fehér és piros rózsákat dobta az autójába. Nizza polgármestere tegnap estélyt adott a tiszteletére, a melyen nagy beszédet mondott és éltette Magyarországot.

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

— Ezután nekem kellett franciául beszédet mondanom — újságolta telefonon miss Európa. Képzhető, milyen zavarban voltam, mert Monsieur Waleffe nem irt a számomra beszédet. Ráéptem a lábára, de ő csak mosolygott. Kezembe vettem a pezsgőspoharat és így kezdtem: — Vive la France — elpirultam és nem tudtam, tovább mi lesz mire Waleffe nevetni kezdett és magasra emelve poharát, azt mondotta — Vive la Hongrie —

... és most ismét jön egy világ-film ...

VENENOSA

(GYILKOLO AJKAK)

AZ APOLLOBA.

hogy mondjon pár szót az újságíróknak, hogy köszönti őket, hogy megelégedett és boldog.

Persze, a Bözsikének le kell fordítani mindent, mert semmit sem ért belőle.

— Dehát nem tudok franciául — rebegte üdönten.

— Magyarul! hiszen itt vannak a magyar újságírók, — biztatja Maurice de Waleffe.

— Nagyon boldog vagyok — mondja és sirásra görbül a szája a kimerültségtől.

— Éljen Magyarország! — zendítenek rá a franciák és erre felkiált valaki a magyarok közül is.

— Éljen Franciaország!

— Uraim! — mondja Maurice de Waleffe — egyet el kell, hogy mondjak önöknek.

Miss France volt a legelső és legőszintebb rajongója Miss Hongrie szépségének és boldognak érezte magát, hogy vele együtt fényképezték.

Az uccán.

Lent a tömeg megkapta a hírt s ezrek tiporják agyon egymást.

— La Hongrie! — La Hongrie! — Magyarország nyert!

— Ilyen szép leányt még sohasem láttak!

A szerkesztőségéből azt hirdetik, hogy Miss Hongrie már elment, mert attól tartanak, hogy a tulhevült rajongók szegény Bözsikét szétszedik — emlékül.

A hír percek alatt végigrohant a városban. A villanyújság fürgén szaladó betűl bevilágítja a zsongó, káprázatos fényű Páris estjében.

— Miss Magyarország Európa legszebb lánya!

A kis Böszl nemcsak egy csapásra karriert csinált, de Magyarországot a világ érdeklődésének központjába emelte és győzelmeivel többet tett érte, mint eddig tett bárki más.

V. G.

Nizzában magyar zászló lengenek Simon Böske tiszteletére.

A keszthelyi magyar lány nagyobb eseménye Nizzának, mint a karnevál.

— Párisból táviratot kaptam, amelyben Doumergue elnök közli, hogy külön kihágatásan fogad, ahogy visszatérek Párisba, ahol a francia főváros vendége leszek. Párisból ideutazott a Ziegfeld revü egyik megbízottja és hatalmas szerződéssel kínált meg, két évre, primadonna szerepekre. Nem fogadtam el a szerződést.

Simon Böske a keszthelyi magyar lány Nizzában elhomályosította és háttérbe szorította a híres nizzai karnevált is, mindenütt csak vele foglalkoznak, estélyeket adnak a tiszteletére és a saját bevallása szerint a gyönyörű magyar lány eddig ötven franciányelvű beszédet mondott el. Az igaz, hogy mindig csak addig jutott el, hogy — Vive la France — mert ezután mindig azzal szakították ílébe: — Vive la Hongrie.

— Párisból táviratot kaptam, amelyben Doumergue elnök közli, hogy külön kihágatásan fogad, ahogy visszatérek Párisba, ahol a francia főváros vendége leszek. Párisból ideutazott a Ziegfeld revü egyik megbízottja és hatalmas szerződéssel kínált meg, két évre, primadonna szerepekre. Nem fogadtam el a szerződést.

Simon Böske a keszthelyi magyar lány Nizzában elhomályosította és háttérbe szorította a híres nizzai karnevált is, mindenütt csak vele foglalkoznak, estélyeket adnak a tiszteletére és a saját bevallása szerint a gyönyörű magyar lány eddig ötven franciányelvű beszédet mondott el. Az igaz, hogy mindig csak addig jutott el, hogy — Vive la France — mert ezután mindig azzal szakították ílébe: — Vive la Hongrie.

— Párisból táviratot kaptam, amelyben Doumergue elnök közli, hogy külön kihágatásan fogad, ahogy visszatérek Párisba, ahol a francia főváros vendége leszek. Párisból ideutazott a Ziegfeld revü egyik megbízottja és hatalmas szerződéssel kínált meg, két évre, primadonna szerepekre. Nem fogadtam el a szerződést.

Simon Böske a keszthelyi magyar lány Nizzában elhomályosította és háttérbe szorította a híres nizzai karnevált is, mindenütt csak vele foglalkoznak, estélyeket adnak a tiszteletére és a saját bevallása szerint a gyönyörű magyar lány eddig ötven franciányelvű beszédet mondott el. Az igaz, hogy mindig csak addig jutott el, hogy — Vive la France — mert ezután mindig azzal szakították ílébe: — Vive la Hongrie.

— Párisból táviratot kaptam, amelyben Doumergue elnök közli, hogy külön kihágatásan fogad, ahogy visszatérek Párisba, ahol a francia főváros vendége leszek. Párisból ideutazott a Ziegfeld revü egyik megbízottja és hatalmas szerződéssel kínált meg, két évre, primadonna szerepekre. Nem fogadtam el a szerződést.

Simon Böske a keszthelyi magyar lány Nizzában elhomályosította és háttérbe szorította a híres nizzai karnevált is, mindenütt csak vele foglalkoznak, estélyeket adnak a tiszteletére és a saját bevallása szerint a gyönyörű magyar lány eddig ötven franciányelvű beszédet mondott el. Az igaz, hogy mindig csak addig jutott el, hogy — Vive la France — mert ezután mindig azzal szakították ílébe: — Vive la Hongrie.

— Párisból táviratot kaptam, amelyben Doumergue elnök közli, hogy külön kihágatásan fogad, ahogy visszatérek Párisba, ahol a francia főváros vendége leszek. Párisból ideutazott a Ziegfeld revü egyik megbízottja és hatalmas szerződéssel kínált meg, két évre, primadonna szerepekre. Nem fogadtam el a szerződést.

Simon Böske a keszthelyi magyar lány Nizzában elhomályosította és háttérbe szorította a híres nizzai karnevált is, mindenütt csak vele foglalkoznak, estélyeket adnak a tiszteletére és a saját bevallása szerint a gyönyörű magyar lány eddig ötven franciányelvű beszédet mondott el. Az igaz, hogy mindig csak addig jutott el, hogy — Vive la France — mert ezután mindig azzal szakították ílébe: — Vive la Hongrie.

— Párisból táviratot kaptam, amelyben Doumergue elnök közli, hogy külön kihágatásan fogad, ahogy visszatérek Párisba, ahol a francia főváros vendége leszek. Párisból ideutazott a Ziegfeld revü egyik megbízottja és hatalmas szerződéssel kínált meg, két évre, primadonna szerepekre. Nem fogadtam el a szerződést.

Simon Böske a keszthelyi magyar lány Nizzában elhomályosította és háttérbe szorította a híres nizzai karnevált is, mindenütt csak vele foglalkoznak, estélyeket adnak a tiszteletére és a saját bevallása szerint a gyönyörű magyar lány eddig ötven franciányelvű beszédet mondott el. Az igaz, hogy mindig csak addig jutott el, hogy — Vive la France — mert ezután mindig azzal szakították ílébe: — Vive la Hongrie.

— Párisból táviratot kaptam, amelyben Doumergue elnök közli, hogy külön kihágatásan fogad, ahogy visszatérek Párisba, ahol a francia főváros vendége leszek. Párisból ideutazott a Ziegfeld revü egyik megbízottja és hatalmas szerződéssel kínált meg, két évre, primadonna szerepekre. Nem fogadtam el a szerződést.

RÁDIÓ.

Milyen is egy stúdió?

Abnorman a koncertek és előadások világra repülnek.

(Arad, február 12.) A nagyközönségnek talán van fogalma arról, hogy milyen is lehet egy stúdió, ahol felveszik a hangversenyeket, előadásokat, szindarabokat és szétküldik a villamos-hullámokat a világ minden részére. Képzelnék el egy hatalmas tancstermet, ahol a falakon függönyök és szőnyegek csüngnek, amelyek célszerűen befolyásolják az akusztikát. Külön helye van a zenekaroknak, amelyek a gondosan kimért helyen álló mikrofonok előtt játszanak. A stúdió homlokfalánál van a színpad, ahol rádió-operettet, vagy drámat lehet előadni. A színpadon külön mikrofon van. A nagy teremből nyílnak a zenészek és előadó művészek gyülekező termei, a rendező elzárt kis szobája, amely mellett az ellenőrző hangszóber van felszerelve, ugyanúgy, mint a stúdió irodahelyiségeiben is. Külön technikusok kezelik az adóállomásokhoz vezető kábeleket és a közvetlen vonalakat, amelyek az állandóan szerelt mikrofonokat a központi adóállomással kötik össze. Ezek a közvetlen vonalakat viszik az adóállomásokhoz a színházi előadásokat, a hangversenyeket, a távirati irodák jelentéseit. Ennek a nagy munkának technikai gondja tizenegy órán keresztül naponta tíz-ötvenkét mérnököt, műszerészt, telegrafistát foglalalkoztat.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

Szerda, február 13.

Wien—Graz 12. Délutáni zene. 21.05. Dalok, Hugo Wolf olaszországi daloskönyvéből éneklő Oscar Sölli hangversenyének, zongorán kíséri Frisch Meller. 21.40. Egyházi hangverseny. Anton Bruckner F-moll nagy miséjének közvetítése. A szólórészt leteremt Hermann Gallos és Karl Ettl opera énekesek, a kerdalokat az állami opera férfikara és a bécsi „Sängerknaben“ dalegylet tagjai éneklők. A mise után könnyű esti zene. — Berlin 18. Szórakoztató zene. 21. „Faust“-jelenetek szóló, énekkar és zenekarra. — Bern 18. Zenekari hangverseny. 21. Esti hangverseny. 22. Hangversenyközvetítés a Kursaalból. 23. Zenekari hangverseny. — Bucarest 18. Könnyű zene. 19.30. Szórakoztató zene. 22. Massenet „Werther“ c. operájának közvetítése a Stúdióból. 24. Zenekari hangverseny, műsoron operettzene. — Brünn 13.30. Déli hangverseny. 18.55. Oiga Hansel hangversenyének és Leo Meinert operaénekes dalestje. 20.15. Tschajkowszki: „Die Pique Dame“ c. operájának közvetítése a brünni nemzeti színházból. — Frankfurt 17.35. Délutáni hangverseny. Orosz zene. 21.45. Wagner-hangverseny. — Leipzig 17.50. Délutáni hangverseny. 21. Szimfonikus hangverseny. — 2. L. O. London, 5xx Daventry 13. Greta Don (szoprán) és Arthur Hermann (bariton) hangversenye. 16.45. Könnyű klaszszikus zene. 19.45. Herbert Heyner (bariton) hangversenye. 23.20. Megan Thomas (szoprán) és Herbert Heyner (bariton) hangversenye. 24. Táncczene. — Milánó 21.30. Könnyű zene. 22.45. Rádió-kvintett. 23.40. Táncczene. — München 13.35. Déli hangverseny. 17. Kamarazene. 21. Szimfonikus hangverseny. 23. Harmónium-hangverseny. — Pozsony 17.30. Délutáni hangverseny. Mása Kolárova hangversenyének közreműködésével. — Prága 13.30. Déli hangverseny. 17.05. Tschajkowszki: „Die Pique Dame“ c. szimfóniájának közvetítése. — Róma 14. Rádió-trió. 18.30. Szórakoztató zene. 21.45. G. Verdi „Requiem“-jének közvetítése. — Stuttgart 17.35. Délutáni hangverseny. Orosz zene. — Varsó 18.55. Délutáni hangverseny. 21.30. Hangverseny régi lengyel zenéből. — Zágráb 18.30. Népszerű délutáni hangverseny. 21.35. Esti hangverseny. 23. Könnyű zene. — Budapest 10.15. A m. kir. honvédegyezred zenekarának hangversenye. Vezényel Fricsay Richárd zeneügyi igazgató. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból és időjárásjelentés. 13.05. Trióhangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.30. Hírek. 16.30. A Magyar Rádió Újság Morse-tanfolyama. 17.10. A Szociális Misszió Társulat előadása. Fackas Edith S. M. alapító fő-

A rádiózás okozza az abnormis hideget?

Érdekes feltevés, amely szerint a légürben száguldó elektromos hullámok befolyásolják az időjárást. — Egy aradi rádiómérnök nyilatkozata. — Ha a világ összes leadóállomásai beszüntetnék működésüket... — „A rádióknak semmi köze az időváltozáshoz.“

Egy külföldi szaktekintély fog véleményt mondani az érdekes kérdésben

(Arad, február 12.) Amióta a nagy hideg beállott, élénk viták folynak arról, vajon mi okozza ezt az abnormális időt. S mind nagyobb körben terjed el az a vélemény, hogy a két év óta uralkodó abnormálisan meleg nyarat, valamint abnormálisan hideg telet a mind nagyobb mértékben elterjedt rádiózás okozza. Nem egy és nem tíz ember állítja ezt, hanem többszázan, tanárok, előkelő állásban levő föltisztviselők és — ami a legérdekesebb — ezek közül igen sokan maguk is rádióamatőrök. A számos vélemény között íme egy aradi tanár felfogása az ügyről:

— Ha figyelemmel kísérjük az eseményeket — mondotta — azt észlelhetjük, hogy azóta uralkodnak abnormális időviszonyok, amióta oly erős mértékben elterjedt a rádiózás és oly nagy számban létesülnek újabb és újabb leadóállomások. Önkéntelenül adódik tehát az a feltevés, hogy

a légürben keresztül-kasul száguldó elektromos hullámok befolyásolják az időjárást.

Természetesen ez csak feltevés és külön kísérleteket kellene folytatni ebben az irányban s megállapítani, mennyiben okai a rádióleadók ennek a két év óta uralkodó különleges időjárásnak.

S meg kell állapítani, hogy ez a vélemény ma Aradon nagyon sok embernek felkerestük ebben a kérdésben Vértés Vilmos aradi rádiómérnököt és közöltük vele ezt az érdekes feltevést. A rádiómérnök a következőket jelentette ki:

— Azt tudjuk, hogy az időjárás viszonyok befolyásolják a rádióállomások működését, de annak megállapítására még nem került sor, hogy az elektromos hullámok befolyásolják az időjárást. Tudom, hogy a nagy esőzések idején is felmerült hasonló vélemény. Mielőtt azonban egy ilyen kérdésben nyilatkozhatna valaki, kísérleteket kellene folytatni és konkrét megállapításokat eszközölni. Azt le kell szögezniem, hogy nem tartom valószínűnek ezt a feltevést, mert semmiféle logikai kapcsolatot nem tudok felfedezni arravatkozólag, hogy az elektromos hullámok befolyá-

nöknő, orsz. elnök. 17.45. Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés és hírek. 18.05. Novellák. 1. Izenet a másvilágról. 2. Gyónás. Irta: Dévai Janka. Felolvassa Rákosi Szidi, a Nemzeti Színház örökös tagja. 18.35. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel Berg Ottó karnagy. 19.40. Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) 20.20. Heltai Nándor felolvasása: „Ecse dy Kovács Gyula.“ 20.45. Másfélóra könnyű zene. (Zenekari hangverseny.) 22.20. Kemény Rezső és Nagy Géza, a Zeneműv. Főisk. tanárainak hegedűzongora szonátaestje. Dióssy Edith, a m. kir. Operaház művésznőjének közreműködésével. Zongorán kíséri Polgár Tibor. 23.30. Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. 23.45. Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból.

□ Az erősítő lámpák hatása. Ma már mindenki, aki valami keveset érdeklődik a rádió iránt, tudja, hogy lámpával milyen eredményt lehet elérni. Ez persze nem fokozható a végtelékig. Detektorcső csak egy van, viszont az alacsony és magas frekvenciájú erősítést fokozhatjuk a lámpák számának emelésével. Magas frekvenciájú erősítő, az első lámpa, rendszerint egy szokott lenni, de kettőnél sohasem több. Tapasztalták ugyanis, ha a magas frekvenciát két lámpán át erősítve vittek egy harmadikba, itt már detektorcső nélkül is átalakult a magas frekvencia alacsony frekvenciává. Hogy melyik lámpa végezte ezen esetben az átalakítást, ez vita tárgyát képezi. Tehát akárhány lámpájú is készülékünk, ebből csak egy, esetleg kettő szolgálja a magas frekvenciájú erősítést. Ezután jön egy detektorcső és ezt követik az alacsony frekvenciájú erősítők.

solhatnak az időt. Ha ez a feltevés megállana, akkor a legerősebb hatást a leadó állomások közvetlen közelében kellene észlelni, mint ott a legerősebbek az elektromos kisugárzások. Ehelyett azt látjuk, hogy az időjárás mindenütt egyforma. Mindez — ismétlem — csak feltevés és ha az emberek meg akarnának erről kétségtelenül győződni, ezt olymódon lehetne csinálni, hogy

előzetes megbeszélés alapján a világ összes leadóállomásai néhány napra beszüntetnék működésüket és akkor láthatnánk, megváltozik-e az idő, vagy sem.

De erős kétségeim vannak arra nézve, hogy a rádióelőfizetők belemennének ilyen kísérletbe, hiszen nem kell elfelejteni, hogy ebben a nagy hidegben, amikor az emberek nem mozdulnak ki szívesen otthonról, szinte egyedüli szórakozásukat éppen a rádió képezi.

— Mérnök ur véleménye szerint, amennyiben egy ilyen kísérlet történe, milyen lenne az eredmény?

— Egyéni véleményem szerint arra a megállapításra jutnának, hogy a rádióknak semmi köze a nagy hideghez, vagy meleghez. Ne felejtsük el, hogy a békeidőben is a tengeren igen erős volt a szikratáviró forgalom. De nem hallottunk arról, hogy ez valamiképpen is befolyásolta volna a tengeri időjárást, vagy viharokat okozott volna. Én azonban, már csak azért is, hogy pozitív adatokkal tudjak szolgálni, valamelyik külföldi, elismert tekintélyű szakemberhez fogok fordulni és felteszem ezt a kérdést. Ezt kizárólag a közönség megnyugtatóására fogom tenni, mert az eredménnyel már előre tisztában vagyok. A válasz csak az lehet, hogy

a feltevés teljesen valószínűtlen és az egész kérdés legteljebb arra jó, hogy matkózó embereknek legyen miről vitázniuk a hosszú téli esteken.

Eddig a rádiómérnök nyilatkozata. Akár-hogy is áll a dolog, mindenesetre kíváncsian várjuk az eredményt, amelyet talán külön kísérletek alapján kell megállapítani. A probléma mindenesetre érdekes... Marosi Rudolf.

Itt már azután lehet a lámpák számát emelni, aszerint, hogy mily eredményt akarunk elérni, hogy hangszórót akarunk a készülékre és főleg, hogy anyagilag hogy bírjuk a tempót. A mi viszonyainknak nagyon jól megfelel egy négylámpás készülék (magas frekvencia, detektorcső, 2 alacsony frekvencia). Persze vannak más kombinációk is. Az erősítés fokozatai nem felelnek meg a lámpák számának arányosan. Mondjuk például az első lámpa felerősíti a rezgést a tiszteresére, akkor a második már nem erősít ennek a tiszteresére, hanem az alaprezgés harmincszorosát kapjuk, tehát csak háromszorosan erősít. Van olyan kapcsolat, ahol a magas frekvenciájú erősítés elesik és a detektorcső az első lámpa és ezután jön az alacsony frekvenciájú erősítés. Ez a kombináció igen jól bevált és sok kapcsolás van ezen az alapon.

□ Többszörös lámpás rádió. Így nevezik egy német gyárnak most forgalomba hozott, rendkívül értékes találmányát. Ez a „többszörös lámpás rádió“ tulajdonképpen csak egy lámpás készülék, de ez az egy lámpa úgy van megkonstruálva, hogy a háromlámpás készüléket pótolja. Ezzel a rádióval hallható egész Európa és hangosan-beszélő is felszerelhető rá. A többszörös lámpás készüléket eddig csak Berlinben, helyi leadásoknál használták. Most annyira sikerült tökéletesíteni, hogy felveszi a nagy távolságokat is. A készülék a lámpán, akkumulátoron és anódelepen kívül, csupán egy tekeresből és egy kondenzátorból áll. Sullya nem több egy kilogrammnál, ami a készüléket, tekintettel a kevés vámrá, olcsóvá teszi.

□ Az akkumulátorok töltése. Az akkumulátor-töltés a rádióamatőrök legnagyobb gondjai közé tartozik. Eddig műszerésznek, vagy elektrotechnikusnak kellett átadni a töltés végett a legyengült akkumulátorokat, most azonban olyan készülékek vannak forgalomban, amelyekkel házilag meg lehet tölteni az akkumulátort. Kétféle akkumulátortöltő van. A kis típusú, állandó töltő, amely az akkumulátorba bekapcsolva, állandóan pótolja a töltést. Ennek azonban az a hátránya, hogy nem képes megfelelő erejű töltést pótolni, ami a nagyobb gépeknél zavart idéz elő. A nagyobb típusú töltő estétől reggelig teljesen pótolja az akkumulátorból kifogyott töltést.

Csak látszólagos Németország felvirágzása.

Schacht német delegátus beszéde a jóvátételi konferencián.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A jóvátételi bizottság egész nap ülészik. Az ülésről csak annyit szívtárgott ki, hogy a munkaprogramot tárgyalták le és az álláspontokat jelezték általánosságban. Moreau kifejtette, hogy Franciaország a jóvátételtől kívánja Amerikával és Angliával szemben fennálló fizetéseit pótolni, ezenfelül pedig kártérítést kíván az elpusztított területei újjáépítésére. Stamp az angol és Pirelli az olasz kormány álláspontját fejtette ki. Rajtuk kívül felszólaltak Franqui belga és Morgan amerikai delegátusok.

Schacht német delegátus kifejtette, hogy Németország jelenlegi prosperitása csak látszólagos, a kereskedelmi mérlege passzív és az életstandard csökken. A jóvátétel csak kölcsönökből fedezhető. Ezzel a felfogással polemizál egyébként a francia sajtó.

Anyagiilkosságért — négy év.

Jogerőre emelkedett egy aradmegyei anyagiilkos ítélete.

(Arad, február 12.) Még 1927. április 26-án történt az aradmegyei Feketegyarmat községben, hogy egy falubeli kis parasztházban véres tragédia játszódott le: Adorján István feketegyarmati, 39 éves gazdember erős felindultságában meggyilkolta édesanyját. A holttestre a szomszédok találtak rá s a gyanu nyomában Adorján Istvánra, a fiára tereledött, akivel az öreg Adorjáné már régebbi idők óta haragos viszonyban állott.

A törvényszék 1928. február 18-án foglalkozott az anyagiilkossággal. Adorján István védekezésében azt adta elő, hogy édesanyja öt feleségével együtt kikergette a házából, úgy hogy az istállóban voltak kénytelenek meghuzódni és még a busvétli ünnepeket is ott töltötték. Később az istállóból is kitiltotta Adorjáné őt a fiát és a menyét s ekkor bement a házba, hogy kiengesztelje az édesanyját. De az édesanyja hajthatatlan maradt s erre annyira felkühödött, hogy megragadja és az ágyra dobta. Tagadta azonban, hogy fogtogatta volna és hogy ő követte el a gyilkosságot.

A törvényszék azonban nem fogadta el Adorján István védekezését s 4 esztendei börtönre ítélte s a büntetésből 9 hónap és 20 napot beszámított vizsgálati fogság címén. Adorján felebbezése folytán a temesvári felebbezteli bíróság is foglalkozott Adorján ügyével, amely elutasította a felebbezést és helybenhagyta az elsőfokú ítélekezést. Adorján tovább felebbezett és a közelmúltban így került az anyagiilkosság a bucaresti-i semmitőszék elé, amelynek ítéletét a mai napon hirdette ki a törvényszék Popescu—Ionescu tanácsa. Eszerint a legfelsőbb semmitőszék is helybenhagyta az aradi törvényszék ítéletét, amely ezek után jogerőre emelkedett.

Szaktmák szerint összeírják az aradi munkanélkülieket.

A nem szervezett munkásokat a munkafelügyelőség fogja számontartani. — A szakszervezetek listát vezetnek a munkanélküliekről. — A város adakezésre szólítja fel a vállalatokat.

(Arad, február 12.) A munkanélküliek ügyében ma újabb megbeszélések folytak az aradi városházán. A népkonyha rendszeren folytatja működését és holnapra már 400 ember részére készítenek izletes ebédet. A város megállapította, hogy a jelentkezők közül 119-en napszamosok és cigányok, akik nem tartoznak szorosan a munkanélküliekhez. Ennek dacára úgy határozott, hogy elsősorban a tényleges munkanélküliek jönnek és a maradék ebédeket kiosztják a többi szegény ember között.

A város egyben hajlandó tárgyalni a szervezett munkásság vezetőivel is, míg azokat, akik nem tartoznak szervezetekhez, a munkafelügyelőségen működő elhelyező hivatal fogja számontartani és elhelyezni. Ahhoz, hogy a

város akcióba kezdhesse, adatok kellenek és ezért ma a város levében felszólította a szervezeteket, készítsenek sürgősen tablót, amelyben szaktmák szerint felsorolják a munkanélkülieket. Minden szaktmából két bizottság már a holnapi nap folyamán jelentkezzen a városnál, míg azok, akik nincsenek szakszervezetekben, szintén küldjenek két delegátust a tárgyalásokon való részvételre. A munkanélküliek ügyével foglalkozó bizottság legközelebb február 16-án, délután öt órákor tartja ülését és akkor már a beérkezett tablók alapján foglalkoznak a helyzettel. A város egyben felhívja az egyes gyárakat és vállalatokat, hogy pénzbeli, vagy természetbeni segítséggel, valamint munkaalkalmakkal segítsen a munkanélkülieken.

KÖZGAZDASÁG.

Két millió dollár belföldi kölcsön.

A kölcsönt a monopóliumok garantálják. — A kibocsátási árfolyam 8'25 százalék a kamatozás.

(Arad, február 12.) A lej stabilizációjához két millió dollár belföldi kölcsönért saját polgáraihoz fordult az állam. Az erről szóló felhívás ma jelent meg. A nyilvános jegyzés február 14-én veszi kezdetét. A kölcsönt dollárban jegyzik 1000, 500, 100 dolláros címletekben, amelyek bemutatásra szólnak. A 7 százalékos kamatozású papír kibocsátási árfolyama 100 dollár névértékért 88 dollár. Ez 8'25 szá-

zalékos kamatozásnak felel meg. A belföldi kölcsön, mentes minden illetéktől és adótól, úgy a jelenben, mint a jövőben és 30 év alatt amortizálódik.

A kölcsönt az elsőrangú monopóliumbevételek garantálják, a gyufamonopólium kivételével. A kötvények az országban bármikor, tehát azonnal is eladhatók, a külföldön azonban csak hat hónap után.

Zürichben 3.11'50 a lej.

Zürichi tőzsdenyitás. (Február hó 12.) Berlin 123.37.50, Amsterdam 208.30, Newyork 519.95, London 2523.75, Páris 20.30.50, Milánó 27.20.75, Prága 15.38.50, Budapest 90.61.50, Belgrád 9.12.50, Bucaresti 3.10.50, Varsó 58.30 Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdezárlat. (Február hó 12.) Berlin 123.40, Amsterdam 208.30, Newyork 519.90, London 2524.25, Páris 20.30.50, Milánó 27.20.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.67.50, Belgrád 9.12.75, Bucaresti 3.11.50, Varsó 58.30 Bécs 73.05.

Bucaresti-i tőzsdezárlat. (Február hó 12.) Devizák: Páris 6.54, Berlin 39.80, London 812, Newyork 166, Milánó 8.70, Zürich 32.50, Prága 4.90, Bécs 23.50, Budapest 29.10, Varsó 18.10. — Valuták: Napoleon 645, márka 39.50, léva 1.18, török líra 0.81, angol font 810, francia frank 6.58, svájci frank 32, olasz líra 8.75, drachma 2.10, dinár 2.92, dollár 166.25, lengyel zloty 18.25, osztrák schilling 23.50, pengő 29.25, cseh korona 4.90.

= Megegyezés készül a Spitz Testvérek fizetési nehézségeinek ügyében. Az Aradi Közlöny jelentette, hogy a jelenlegi nyomasztó gazdasági viszonyok súlyos helyzetbe sodorták a Spitz Testvérek gabonakereskedő céget és a cég tulajdonosai Kell József dr. ügyvéd útján közölték hitelezőkkel, hogy fizetési kötelezettségeiknek nem tudnak eleget tenni. Egyben a két cégtulajdonos: Spitz Tivadár és Sándor, nyomban felajánlották a hitelezőknek, a mintegy 3.000.000 lejt kitevő passzív rendezésére teljes aktívájukat, valamint magánvagyonukat. A hitelezők: az Arad megyei Takarékpénztár, Szentendrey Béla újszentannai földbirtokos, a Banca Romana e s c a, a Banca Commerciale Italiana s i Romana megbízottjai tegnap értekezletet tartottak, amelyen dr. Kell József, a cég ügyvédje, föltárta a helyzetet és kifejtette, hogy az aktívák és a cégtulajdonosok magánvagyonára olyan fedezetet nyújtanak, amelyek 75—80 százalékban kielégítik a hitelezők követeléseit. A hitelezők a legnagyobb jóindulattal vettek részt az egyezkedési tárgyaláson és az

eddig kedvező mederben folyt megbeszélésekből ítélve, az egyezés rövid időn belül létre is jön.

= Hanzu Nestor csaknem valamennyi hitelezőjével kiegyezett. A fizetési nehézségek közé került aradi illatszerkereskedő: Hanzu Nestor ügyében, amint ismeretes, egyezkedési tárgyalások indultak meg a kereskedő és hitelezői között. A tárgyalások, amelyeket Hanzu részéről dr. Raicu Aurel ügyvéd folytató a hitelezőkkel, a legkedvezőbb mederben folynak, s a Victoria takarékpénztárt, amely 800.000 lejrel van érdekelve, kivéve, csaknem az összes nagyobb hitelezőkkel sikerült már az egyezséget létrehozni, akik 2 és fél millió lejles követelésüknek mintegy 25 százalékát fogják megkapni.

= Az ifjuság mint fogyasztó. Mivel játszik a gyermek? A leányka a babájával tesz-vesz, a fiú épít és faricsgál. Tulajdonképpen mennyi gyermek van a földön? Ha a betöltött 15. életévet korhatárnak vesszük, úgy az amerikai Egyesült-Államokban 35 millió, Németországban több mint 18 millió, Angliában 12 millió, Olaszországban 11—12 millió és Franciaországban 9 millió gyermek van. Ennek következtében hatalmas ipar keletkezett, amely a gyermekek számára készülő dolgokat állítja elő. Elsősorban a játékipar, amelynek készítményeiben felismerhető, hogy a gyermekjátékokat is befolyásolja a modern idők szelleme. A csinos babadámák aprófrizurát és rövid szoknyát viselnek s a babaszobában villamos világítás van. Az iskola ma fontosabb, mint valaha s így keletkezik a taneszközök szükséglete miatt egy jelentős ipar, amely a palatáblától a logaritmustábláig és a szemléltető tárgyakig mindent előállít, amire az iskolának szüksége van. Az ifjuság mint fogyasztó, a saját szükséglete céljából különös követelményeket állít fel még a ruházat iparáról, a sportcipő és higiéniai iparáról. Ma mindenki tudja, hogy a fiataloknak menetelesnél és sportnál a csokoládé kitűnő erősítőszert és egyúttal védekezés az alkoholtól és dohánytól idő előtti megszokása ellen. Hogy az ifjuság mint fogyasztó, mit jelent, behatóan megmutatja a lpcséi vásár mintakiféltése a következő csoportokban: játékipar, könyvpiar és taneszközök, sportcipők, textil- és cipőárak, egészségügyi cikkek, édességek és tápszerek. Ezrével vonulnak fel a kiállítók és százezrekre megy a bevásárlók száma az egész világból. Az 1929. március 3-án kezdődő lpcséi tavasz vásár kétségtelenül új jelentőséget fog adni a textil- és könyvpiar és egyúttal meg fogja nyerni a tanítókat és nevelőket is.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

NYILTER.

E rovat a közérteklért nem vállalunk felelősséget.
Van szerencsém mélyen tisztelt vevőimnél tudni, hogy 35 év óta fennállott
Ístéküzletemet a mai napon lezártam
és a meglévő árukat gyári áron alól áruba bo-
csájtom a berendezéssel együtt vagy külön,
egészben vagy részletekben is.
Üzletbolyiságom 1. é. május 1-re kiadó.
Kiadó egy nagy udvari üzletbolyiság is.
Arad, 1929. február 12.

Braun N. Antal
Bul. Regele Ferdinand 37.

A Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és
Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca)
sarkánál, a hetipiác legelénkebb helyen

**bolthelyiség,
azonnalra kiadó.**

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Bécsi árumintavásár!

1929. március 10-16-ig
(Rotunde március 17-ig.)

Külön rendezések: Nemzetközi autómobil- és motor-
kerékpár-kiállítás. — Technikai újdonságok és ta-
lálmányok. — Utánpótlási vásár. — Szépvásár. —
Műselyem-kiállítás. — Bécsi szörmedivat-szalón.
Mezőgazdasági- és erdőzeti kiállítás. — Osztrák
hizommarha-kiállítás (1929. március 15-17-ig.)

Ninosen vizum! Vászérgazolvánnyal és utlevéllel
szabad határátlépés Ausztriába! Ninosen esohszlo-
vák átutazó vizum! A magyar átutazási vizum a
vászérgazolvány előmutatásakor a határon átvehető!
Jelentékeny utasai kedvezmények a román, jugo-
szláv, osztrák, magyar és az osztrák vasutakon,
a Dunán, a Fekete tengeren valamint a légi közleke-
désnél! **Mindenemű felvilágosítással**
valamint **vászérgazolványokkal** (4 150 lej) a

Wiener Messe A. G. Wien VII

és — a lipocsei ózi Árumintavásár tartama alatt
— a tudósító hivatalnál Leipzigben, Osztróhi
sokos Messhaus és a tisztelőbeli képviselők szol-
gálnak Aradon:

Kereskedelmi és Iparkamara.

„Idet” utazási és szállítási vállalat Str. Berthe-
lot 2. Schenker & Co. román nemzetközi száll. váll. R.-T.
Acsev.-pal. Compagnie Internationale des Wagons
Lits, Boulevard Regina Maria 18. 860

A kereskedelem
alapja

a hirdetés, mely nélkül nincs forgalom
nincs piac és nincs pénz. A hirdetés ösz-
szekített kapcsol a kereskedő és a közön-
ség között. A kereskedő a hirdetés által
tartja lemm az összeköttetést a vevővel.
mert a közönség ahhoz megy vásárolni.
akinek a hirdetését olvassa. A kereske-
dőknek azonban föl kell megválasztani
azt az organumot ahol hirdet. Erre a leg-
alkalmasabb a 42 év óta fennálló

Aradi Közlöny.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó
hétköznap 4, vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb
hirdetés ára 10 szög hétköznap és vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-
vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal
fontartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely ered-
etileg alakban nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig
veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkódere válaszolunk. Aján-
latok feladás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A
kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a ki-
adóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Vilánszerelési anyagok legolcsóbban
Varga és Rosenfeld-
nél Arad, Centrál szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

KISASSZONY, ki a háztartásban is se-
gédkezik, hároméves kislányhoz keres-
tetik. Németh beszélők előnyben. Aján-
latok Mann Vilmos, Chisinau-Cris (Kis-
Jenő) címre küldendők. 776

VIDÉKRE mindenféle fűzőt keresetnek
azonnali befelérésre szobalány mellé. Ér-
tekezés Str. Consistoriului 29. 856

RÁDIO figyelműket felvesz Füzesi és
Tsa. Rádió-szaküzlet Str. Eminescu 1.
(Deák Ferenc-ucca) 858

KERESEK egy magános zsidó urinót
40-50 év körül, kit mint társalkodónót
magamhoz vennék. Cím özv. Gottlieb
Adolfné, volt Óvár-ucca rituális fürdő
mellett. 862

ÖGYES szobakényt keresek Str. M. Ni-
coara 17. földszint. 10509

LAKÁS.

KÉT, szép szoba, egymásba nyíló, hódá-
nak is nagyon alkalmas, egyik uriszoba
berendezéssel, a másik üresen kiadó.
Str. Bucur 18. (Eötvös-ucca) 861

A főtéren

két udvari szobából álló, mű-
helynek, szalonnak
vagy irodának alkal-
mas helyiségazonnalra

KIADÓ.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában. 1867

EGY SZOBA konyhából álló udvari
lakás a FÖTEREN MÁJUS 1-RE kiadó.
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

KÉT szoba irodának vagy garzon la-
kásnak kiadó Luther-tér 3. házszám. 854

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón
tanítok. Volt Fábán Gábor-ucca 1 föld-
szint. 218

VÉTEL ÉSELADÁS.

FAGYOTT KEZEK ÉS LÁBAK gyógyu-
lása leggyorsabban elérhető a dr. Föld-
des-féle fagybalzsam után. Készíti dr.
Földes gyógyszerháza Arad. 800

HARCSA BELA

uri szabótermei, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szövetekből,
elismerten előkelő izlés, szolid árak. 280

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kiváló étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Künstler-vizumiroda

Arad, Bul. Reg. Maria 22. TELEFON: 86. :: Dácina szállóval szemben.

Vonatott az Aradi Közlöny rotációs gépe. — Kiadóhivatalos: Aradi nyomdavidálat.

KÜLÖNFÉLEK.

HAT LÓRA való istálló Str. Soarelui
(Zoltán-ucca) 7. sz. a. azonnal kiadó.
Roth Zsigmond, Aradi Hívtelbank, Solac-
ucca 6. 304

Bankkölcsonöket

lejben és pengőben
hazakra és földekre a legol-
csóbban azonnal folyósítanak.
HAASZ ALBERT irodája Arad,
trafa Eminescu (Deák F.-ucca) 12.

Szenzációs újdonságok

női és férfi divatszövetekben, sely-
mekben, vászon és sifonárúkbán
meglepő olcsó árak mellett
Rippner és Benkő
divataruházában, Fischer Eliz-palota.

Ha Curtici-ra

utasik, vagy autókirándulást tesz erre
a közeli határállomásra, keresse fel:
Jovitu Jenő vasuti
vendéglős
éttermét,
ahol jól, olcsón és iz-
letesen étkezhet. 4918
KITÜNO FAJBOROK!

Prima, fagymentes
burgonya

minden mennyiségben
kapható Széchenyi-
malom üzletében. 867

Maculatura papir 5 kgros
csomagokban kapható az
Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VIZUMOK követségeknek
Utlevélhosszabítások, C.F.R. bérletek

Bármily ügyet vagy me-
bizást pontosan elintéző.